

Új Város

4.

2006.
április

Egy cigány
közösségnél
Nyíregyházán

A Guszev-telepen

ÖRÖMET MINDENKINEK

Az Élet igéje

5 A termékenység ára

Társadalom

6 Gazdasági fejlődés keresztény mértéktartás mellett**8 Fogjunk hozzá felkészülten!**

Előttünk jártak

9 A szeretet hálója

Életük tanúságával

12 Ha a világ megszólít

Kultúra

14 Spanyol remekművek

Fiatalok

16 Örömet mindenkinek!

Családi műhely

18 Túl minden fájdalomon**19 Örök jegyesek**

Párbeszéd

20 „Pünkösdre várak benneteket”**20 Cigánypasztoráció Magyarországon**

Megkérdeztük

23 Miért sírsz?**23 Internetről mindenkinek (4.)****24 Miért kell egyből bűnről beszélni?**

Új Város

Közéleti kiadvány – ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja (www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számolászám: 11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím: 1163 Budapest, Kisterenye u. 54.

Telefon: 328-0785. Fax: 403-5400. E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyai Krisztina, dr. Bakacsi Viktória, Fábián Zsuzsanna, Fábrí Andzsej, id. Frivaldszky János, Frivaldszky Márk, Himmer László, Hortoványi Emőke, Horváth Viktória, dr. Kiss Imre, Koncz Emőke, Körmendy Klára, Lőrincz Szidónia, Maucha Kristóf, Rieth Zsuzsanna, Smohai Ferenc, Sudár Balázs, Szalai né Simkó Hilda, Téglási Klára, Tóth Judit, Tóth Pál, Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés: Roko Art Bt.

Nyomtatás: Kapitális Kft. Debrecen. Felelős vezető: Kapusi József.

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miesto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2006-ra: **4000 Ft**. Külföldre: **35 euro**Támogatói előfizetés: **7000 Ft**.

Címnap: Molnár Katalin, hátlap: Bodnár Sándor

A „VÁLTOZÁS PARADOXONA”

Örömmel olvastam az Új Város decemberi számában a logoterápiáról szóló interjút, mely Elisabeth Lukas-szal készült. Többek között azért, mert nap mint nap szenvedő emberekkel foglalkozom magam is. Tíz évvel ezelőtt az egyetemi előadásokon, szemináriumokon számos pszichoterápiás eljárásról, módszerről tanultam, és közülük a gyakorlatban is megtapasztaltam többet (pszichodráma, jungi pszichoterápia, relaxáció stb.). Keresztényként sokszor éreztem, hogy olykor szánalmasan erőtlen próbálkozás egy-egy pszichoterápia, részben azért, mert elfogadja mai világunk posztmodern beállítódását alapállásként: minden viszonylagos, nincsenek örök, de még egyértelmű morális értékek sem. Ilyen hozzáállással viszont a verbális pszichoterápiának nincs konkrét mondani-valója a szenvedő ember számára: módszertanát kimeríti a terapeuta igyekezete, hogy lehetőleg mindig „semleges” kérdéseket tegyen fel (személyes értékeket meg csak ne is sejtessen), hogy közvetlen segítséget, tanácsot ne adjon, és ne tegyen megállapításokat, ne fogalmazzon meg bölcsességeket az emberi lélek működésére vonatkozóan. Hanem szinte kimeríthetetlenül csak kérdezzon, egyre csak kérdezzon...

Természetesen pszichológusként tudom és tapasztalom, hogy ezek a módszerek valóban fontosak a pszichoterápiás folyamatban, de talán úgy fogalmaznék, hogy mindez szükséges, de nem elégséges. Feladatom, hogy olyan légkört teremtsék, olyan kapcsolatot építsék ki a beteggel, melyben nem kell megfelelnie nekem. Kapcsolatunk elején éreznie kell feltétlen elfogadásomat, a személyre irányuló szeretetet akkor is, ha nem helyeslem a viselkedését. Tudnom kell különbséget tenni a személy és viselkedése között. El kell őt fogadnom, szeretnem kell ahhoz, hogy ebben a szeretetben megváltozhasson. Ez a „változás paradoxona” a lélektanban, melynek értelmében tehát először el kell fogadnom őszinte szeretettel a másikat, olyannak, amilyen ő a jelen állapotában, hibáival együtt. Így, és csak így tud valóban megváltozni.

Frivaldszky né Csilla – Budapest

SOK A VEZETŐ, KEVÉS A VEZÉREGYÉNISÉG

Vizsolyi László

A POLITIKA VEZETŐ SZEMÉLYISÉGEI sok országban különösen is a figyelem középpontjába kerülnek ezekben a hónapokban. Németországban Schröder után Merkel lett az első női kancellár, Olaszországban Prodi igyekszik Berlusconi felváltani. Franciaországban Chirac, Nagy-Britanniában pedig Blair mandátuma van lejárában. A személyi változások miatt 2006 a politikában a vákuum éve lehet, vélik egyes szakemberek. És a változások nem korlátozódnak csupán Európára. Közel-Kelet az Arafat és Sharon utáni időket éli, Japánban Junichirio Koizumi készül a szeptemberi hivatalátadásra. Latin-Amerikában egy év leforgása alatt összesen tizenhat elnököt választanak.

A politikai közéletben, de az élet számos területén szűkölködünk az igazi kiemelkedő személyiségekben. Sok a vezető, ám kevés a vezéregyéniség, aki igazán kimagaslik.

Milyen a jó vezető?

Előre látja egy adott helyzet következményeit – ahol erre mások nem képesek –, és felkészíti környezetét, hogy fogadja megfelelően az események bekövetkeztét. Személyiségének kisugárzása hitelt érdemlővé teszi szavait, ezért az emberek elfogadják tőle az iránymutatást. Míg a főnökök utasításainak általában nem szívesen engedelmeskednek a beosztottak, a karizmatikus személyiség magával ragadja a környezetét.

Az irányítás képessége és a szakmai kiválóság ritkán fedik egymást. A karmesterek lehetnek jó muzsikusok, de alig akad közöttük világhírű előadóművész. Napoleon szerint „a vezető elsődleges feladata, hogy éb-

ren tartsa a reményt.” Az, aki problémamentesen és feszültségek nélkül szeretne vezetni, közben pedig mindent felügyelni akar, eleve kudarcra van ítélve. Az intelligencia és a talpraesettség mégsem elegendő önmagában. Pozitív légkört teremteni, mozgósítani a munkatársakat, kivívni a megbecsülésüket: erre a képességre is szert kell tenni. A jó vezető nem kényszerít soha felesleges dolgokra. Rugalmas, és a legjobb teljesítményt éppen a legnehezebb pillanatokban nyújtja. Jól kezeli a feszültségeket, felismeri és tiszteletben tartja a különböző szerepeket, a nehézségekben pedig a leküzdésre váró akadályt látja csak.

A vezéregyéniség mindig egy adott kulturális, erkölcsi, lelki talajból nő ki. Ismeretes, hogy ma mély krízisben vannak a nevelés és kultúra legfőbb fórumai: a család, az iskola és az egyetem. „Szükség van a kultúra forradalmasítására. A nevelési rendszer eddigi újításai csupán technikai és szervezési jellegűek voltak. Miközben elméletileg kellene megalapozni mindazt, ami a tudás, a gondolkodás és az intuíció elsajátítását biztosítja” – állítja a brazil szociológus, Vera Araujo. Ugyanakkor meg van győződve, hogy „az emberiség végtelen tartalékkal és lehetőségek sorával rendelkezik a mai kedvezőtlen körülmények ellenére”.

Igaz, hogy vezéregyéniségnek születni kell – mint ahogy igaz az is, hogy a nélkülözhetetlen erkölcsi és kulturális háttér megteremtése tőlünk is függ. Cselekedeteinkkel és szavainkkal napról napra segíthetjük megvalósulni az egyetemes testvériséget. Márpedig valódi vezéregyéniségeket kereshetünk-e jobb helyen, mint az egyetemes testvériség bölcsőjében?

WTO – árnyaltabban

Meglepődve olvastam az Új Város januári számában a WTO (Világkereskedelmi Szervezet) legutóbbi, hongkongi üléséről készült – pozitív hangvételű – beszámolót. Jelenlegi ismereteim szerint ugyanis a WTO a pénzügyi világ elitjének nyomására létrehozott szervezet a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap által, azzal a céllal, hogy a kíméletlen és pénzéhes multik

hatalmát a világ eddig még el nem ért rézszeire is kiterjeszthessék. Ehhez képest az Új Város úgy mutatta be ezt a globális szervezetet, mint a XXI. század egyik új és pozitív kezdeményezését, amely majd hozzájárul Észak és Dél gazdasági különbségeinek kiegyenlítéséhez, a harmadik világ nyomorának felszámolásához. Én azonban nem gondolom, hogy el kéne hinnünk: a WTO jólétkönységi célokból sürgeti a globális kereskedelem megvalósulását.

A cikk szerzője megemlíti, hogy 2013-ra felszámolják a mezőgazdasági importvámokat az unióban és az USA-ban, és így a harmadik világ mezőgazdasági terményei könnyebben eljutnak az európai fogyasztókhoz. Vajon mit és kit fognak kiszorítani az európai élelmiszerpiacról a közel-keleti és észak-afrikai zöldség-gyümölcsstermelők? Állni fogják-e a versenyt a magyar és európai gazdák azokkal a brazil vagy marokkói termelőkkel, akik havi 100

dolláros fizetésért dolgoznak napi 10-12 órát, hogy azután a nyomott áron felvásárolt terményeiket valamelyik globális kereskedelmi cég Európában vagy éppen Hongkongban ötven-százszoros áron eladja?

Ma még választhatunk, hogy a Magyarországon termelt és valóban friss, vagy a több száz, esetleg több ezer kilométerről idehozott, és valamilyen módon tartósított élelmiszerből fogyasztunk, de a WTO célkitűzéseinek megvalósulása esetén 5 év múlva már nem lesz rá módunk...

Én is szívemen viselem a harmadik világ nyomorának és kilátástalanságának ügyét, de véleményem szerint nem az olyan profitorientált szervezetek tudnak megoldást találni e világméretű problémákra, mint a WTO, hanem azok az emberek és csoportok, akik önzetlen és segítő szándékkal közelednek Dél problémái felé: például a Fokoláre Mozgalom, a közösségi gazdaság modelljével, vagy a távtámogatás kezdeményezésével. Valószínűleg sok ilyen példa van még a világban, csak keveset, vagy egyáltalán nem hallunk róla...

Mert erről igazából keveset tudunk, és azt a keveset is egy manipulált médiavilág szűrőjén keresztül láthatjuk csak.

Barlay Gábor – Budapest

A mezőgazdaság helyzete, helye az EU-ban és a világkereskedelemben minket, magyarokat különösen is érzékenyen érint. Nagy szükség lenne védeni, bátorítani, megérteni ezt a stratégiai ágazatot, nem pedig teljesen kiszolgáltatni a piaci körülményeknek.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy világméretű problémáról van itt szó. Az életben maradásról: a mezőgazdaságban dolgozók millióiról, akik kiteszik a földön élő legszegényebeknek a 70%-át.

Való igaz, hogy egyre fontosabbak az alulról jövő kezdeményezések, a nemzetközi politika intézményeinek általánosan tapasztalható válsága mégis arra figyelmeztet, hogy nem kerülhetjük meg a cikkben is említett feltevést: ahhoz, hogy lényegi változások történjenek, szükség lenne olyan politikusokra, akik „képesek úgy szeretni a másik hazáját, mint a sajátjukat”. Hogy ez előbb vagy utóbb fog megvalósulni, nem tudjuk. Egyre több jel mutat arra, hogy a világ, ha nem is látványosan, de halad az egység felé.

a szerk.

ÖSSZEFOGÁS A BÖRTÖNBŐL SZABADULÓKERT

November elején hallottunk a büntetés-végrehajtási intézet egyik nehézségéről: nagy gondot okoz nekik, amikor a szabadulókat megfelelő ruházat hiányában kénytelenek elengedni. Otthon azonnal megnéztük a családdal, mit tudnánk odaadni. Úgy gondoltam, megkérdezem a nukleó közösségünket is. Megbeszéltük, hogy együtt gyűjtünk, mindenki megnézi, mit tud felajánlani. Közben beszéltem az intézet parancsnokával. Kiderült, hogy leginkább cipőre és ruhára van szükségük, mert a szabadulás nem mindig esik egybe a bevonulás évszakával. Igaz, hiányos ruházattal jelennek meg amúgy is. Emellett kevés a bent lévők olvasnivalója, és az oda született babáknak nincs elég játéku.

Pár nap múlva munkatársaim arról beszélgettek, kinél mi lesz a sorsa a megunt ruháknak. Akkor elmondtam, hogy én most épp a börtönből szabadulók érdekében nézem meg a szekrényünket. Volt, aki rögtön jó ötletnek tartotta, és megkérdezte, hogy az övét is eljuttatnám-e. Terjedt a hír, az egész ház hamar tudomást szerzett róla. Beszédtémává vált. Volt, aki megkezdte, hogy csatlakozzon, volt, aki kifejtette: „ezeknek” nem ad. A téma úgy kiszélesedett, hogy már nem lehetett egyéni akcióként kezelni, ezért engedélyt kértem az igazgató úrtól írásban, hogy az intézmény nevében gyűjthessünk. A gyűjtés napján a gondnok egy üres garázst bocsátott a rendelkezésünkre, ahova inkognitóban be lehetett tenni a csomagokat. Nagy volt az izgalom aznap, voltak, akik mégiscsak lesték, van-e mozgás a garázs körül. Volt, aki az évtizedes gyűjteményét hozta, szépen dobozva. Sok férfiruha, -cipő is érkezett. Délután megérkezett a büntetés-végrehajtási intézet autója. Szóltam az egyik lelkes adakozónak, hogy ő is legyen jelen az átadásnál. Egy karbantartónk segített bepakolni. Nem győzött csodálkozni, a szépen mosott, vasalt ruhák láttán. A kishaszonjármű, amivel jöttek, teljesen megtelt, az utolsó csomagokat egy kicsit meg kellett nyomni, hogy beférjenek. A börtön munkatársai nagyon örültek, és megköszönték: nem is gondolták, hogy ennyi adományt vihetnek el intézményüinktől.

Amikor elmentek, egy kör e-mailt juttattam el az irodaház minden dolgozójához, melyben továbbítottam a büntetés-végrehajtási intézet köszönetét.

Ivanicsné Zsuzsa – Kecskemét

Egy csésze tea

Első gyermekünket vártuk, amikor a hegyekben töltöttünk egy hétvégét. Egy csodálatos havas, napsütéses nap után jó étvággal vacsoráztunk. Beszélgettünk, és megkérdeztük egymástól, miért is vagyunk ennyire boldogok. Már befejeztük az evést, amikor férjem megkínált egy csésze teával, mert úgy gondolta, hogy jót tesz nekem. Nem igazán akartam meginni, de iránta való szeretetből felhörpintettem. Leszedtük az asztalt és korán mentünk aludni.

Éjszaka hallottam, hogy férjem felkelt, kinyitotta az ablakot – mint később kiderült, nagyon erősen fájt a feje –, de aztán gyorsan vissza is bújt az ágyba. Pár perc múlva én is felkeltem, de éreztem, hogy rosszul vagyok. Nagyon gyenge voltam, alig álltam a lábamon, majd elvágódtam, és nekiestem az üvegajtónak. A zajra férjem is felébredt, segített felállni, míg érezte, hogy forog vele a világ. Az arcomon folyt a vér, tiszta seb voltam.

Annyi erőnk még volt, hogy kinyissuk a másik ablakot is. Ekkor értettük csak meg, hogy a szén-monoxid volt mindennek az oka, mert szobánkban elromlott a szénfűtéses kályha.

Akár mindketten – sőt mind a hárman is – meghalhattunk volna, ha lefekvés előtt meg nem iszom azt a csésze teát, aminek következtében fel kellett kelnem.

„Aki szereti felebarátját, megmenti életét” – visszhangzik bennem most is. Mert mindig a szeretet az, ami megment és életet ad.

L. B.

A TERMÉKENYSÉG ÁRA

Chiara Lubich

Jézusnak ez az ígéje minden szónál ékebben tárja elénk az élet titkát.

Nem lehet bennünk Jézus öröme, ha nem szeretjük a fájdalmat. Halál nélkül nincs feltámadás.

Jézus itt önmagáról beszél, élete értelméről szól.

Már csak néhány napja van hátra. Halála fájdalmas lesz és megalázó. Miért épp neki kell meghalnia, aki azt mondta magáról, hogy *Ő az Élet*? Miért kell épp neki szenvednie, aki ártatlan? Miért kell átélnie, hogy megrágalmazzák, arcul üssék, ki-nevezzék, és keresztre szögezzék, miért kell a legbecstelenebb halállal meghalnia? Főként miért kell úgy éreznie, hogy az Atya elhagyta Őt, épp neki, aki állandóan Istennel egyesülve élt?

A halál félelemmel tölti el Őt is, ám a feltámadás megadja annak értelmét.

Jézus azért jött, hogy összegyűjtse Isten szétszóródott gyermekeit¹; hogy leromboljon minden gátat, amely elválaszt embereket és népeket; hogy testvérré tegye megosztottságukban az embereket; hogy békét hozzon, hogy egységet építsen. Ennek viszont megvan az ára: hogy mindenkit magához vonzzon, ahhoz az szükséges, hogy a kereszten felemeljék Őt a földről². Erről szól a példabeszéd, az Evangélium legszebb hasonlata:

„Ha a földbe hullott búzaszem meg nem hal, egymaga marad, de ha meghal, sok termést hoz.”

Ő ez a búzaszem.

Ebben a húsvéti időben a kereszten mutatja meg magát nekünk, ami jele vértanúságának, dicsőségének, és határtalan szeretetének. Itt adott oda mindent: megbocsátott hóhérainak, a Mennysországot ígérte a latornak, nekünk adta édesanyját, testét és véré, az életét. Végül így kiáltott: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”

1944-ben ezt írtam: „Tudod, hogy mindent nekünk adott? Mi többet adhatott volna még Isten, aki úgy tűnik, hogy szeretetből elfelejtkezett istenségéről?”

Horacio Conde

Megadta nekünk a lehetőséget, hogy Isten fiai legyünk: új népet teremtett, újjá alkotta a teremtést.

A földbe hullott és elhalt búzaszem Pünkösd napjára már kalászbá szökkent: háromezren voltak minden népből és nemzetből, akik „egy szívvé és egy lélekke” lettek; majd ötezren, aztán pedig...

„Ha a földbe hullott búzaszem meg nem hal, egymaga marad, de ha meghal, sok termést hoz.”

Ez az életige ad értelmet a mi létünknek, a mi szenvedéseinknek és majd halálunknak is.

Az egyetemes testvériség, amiért élni akarunk, a béke és az egység, amit építeni szeretnénk magunk körül – mindez vágyalom és hiú ábránd marad csupán, ha nem vagyunk készen, hogy végigjárjuk a Mester által mutatott utat.

Hogyan tudott Ő „sok gyümölcsöt” teremni?

Mindenben osztozott velünk. Magára vette szenvedéseinket, homályá, szomorúsággá, fáradtsággá,

ellentmondássá lett értünk... Átélt az árulást, a magányt, az árvaságot. Egy szóval: „eggyé vált” velünk, úgy, hogy magára vette azokat a terheket, melyek a mi vállainkat nyomják.

Így kell tenni nekünk is. Beleszerettünk ebbe a „felebarátunkká” lett Istenbe, és ha hozzá hasonlóan élünk, kifejezhetjük neki, hogy kifogyhatatlan szeretetéért mennyire hálásak vagyunk. Itt vannak, akikkel életünk során találkozunk, a mi „felebarátaink”. Késznek kell lennünk „eggyé válni” velük: hogy magunkra vegyük az egység esetleges hiányát, hogy osztozzunk a fájdalmukban, hogy segítsünk konkrétan megoldani egy-egy problémát.

Jézus teljesen odaadta önmagát elhagyatottságában. Lelkiségünkben, melynek Ő áll a középpontjában, a feltámadott Jézusnak kell ragyognia teljességgel. És az örömnél kell majd tanúskodnia erről.

¹ vö. Jn 11,52

² vö. Jn 12,32

GAZDASÁGI FEJLŐDÉS KERESZTÉNY MÉRTÉKTARTÁS MELLETT

Hogyan lehet itt az egyensúlyt megtalálni? Mértékletesebb életvitel a gazdasági élet megtorpanása nélkül? A keresztény mértékletesség józan életvitele nem áll ellentétben a nyugati fejlődési modellel?

Kézai Zsolt

Felső kép: A tavaly átadott vépi szélérőmű.

Másik oldal: Északi-tengeri kőolajfúró-torony. A kőolaj árának emelkedése miatt egyre több alternatív energiaforrást igyekeznek hasznosítani.

LEHETETLEN, hogy hatmilliárd ember a Földön az európai vagy amerikai fogyasztási és szolgáltatási szinten tudjon élni! Viszont, ha nincs fogyasztás – szól az ellenvetés –, akkor nem működik a nyugati fejlődési modell! Vajon van-e kiút ebből az ellentmondásból? Tudunk-e más modellt javasolni?

Az evangéliumi mértékletesség egyáltalán nem jelent akadályt, sokkal inkább megoldást. A jelenlegi rendszer tarthatatlanságának egyik kulcsproblémája a túlzott energiafelhasználás. Ez a tény mindenki előtt ismert, de megoldására a rendszer individuális beállítottsága miatt a mai napig nem történt komolyabb kísérlet. A közvetlen öns érdekek hajszolása annyira lekötötte az embereket, hogy képtelenek távolokban gondolkodni.

Már is beleütköztünk az olajfinomítás korlátaiba – a jelen pillanatban sajnos az olaj az egyetlen könnyen elérhető energiaforrás –, és a kitermelés végső határaihoz közelítünk. Igazi megoldást az atomenergia sem jelent. Figyelembe véve a biztonsági szempontokat, és a radioaktív szennyeződés semlegesítésére fordított költségeket, rendkívül nagy árat kell érte fizetni. A megszokott életszínvonal fenntartására egyetlen megoldás a fogyasztás mérséklése marad: takarékoskodnunk kell a rendelkezésre álló energiával.

Ez nem jelenti, hogy otthon nem gyűjthetünk lámpát és autót helyett mindenképpen kerékpárral kell közlekednünk (bár ez sokkal egészségesebb!). Életszínvonalunk fenntartásának legokosabb módja, ha egyszerűen kevesebbet fogyasztunk. Ami a gazdaságot nem tenné tönkre, csak mérsékelné a kiadásokat.

A takarékoskodás az USA-ban azért nem vált még alapvető szemponttá, mert ez nincs ínyére az olajlobbnyak és az autóparnak. Európában pedig a kormányok húznak hasznát a fokozott olajfogyasztásból, mert általa olyan bevételekhez jutnak, amelyeket más formában

csakis népszerűtlen intézkedésekkel tudnának előteremteni, aminek viszont politikai kihatása lenne. Másrészt a benzin és gázolaj ára még nyilvánvalóan nem elég magas, hogy a magánszemélyeket komolyabb megtakarításra ösztönözze. Ezenkívül még az sem tudatosult eléggé, hogy a pazarló fogyasztás értelmetlenül szennyezi a légkört. A Föld életét jelentő légkör rendkívül kényes. Ha bolygónk egy méter átmérőjű lenne, akkor légköre helyenként alig lenne néhány milliméter!

De hogyan lehetünk mértékletesek úgy, hogy közben ne veszélyeztessük a gazdaság fejlődését, mely legalább annyira fontos számunkra, mint a természet megóvása?

A rendelkezésre álló készletekkel kell gazdaságosabban bánnunk. Fogyasztás helyett beruházásra van szükség. Mi a kettő között a különbség? A vállalatok és a háztartások esetében beruházás alatt a hosszabb távon megtérülő kiadásokat értjük. A beruházásnak gyakran nagyobb a forrásigénye, magyarul a beruházás serkentően hat a termelésre, ez pedig a gazdaság fejlődését jelenti: az egyszerű fogyasztással szemben ilyenkor több munkahely keletkezik.

Akkor mégis mi készletet inkább a fogyasztásra, és nem a beruházásra?

Van, aki nem rendelkezik megfelelő forrásokkal, aki pedig rendelkezne – a fejlettebb országokban sokan –, azért nem ruház be, mert fél a jövőtől, vagy nem lát elegendő ösztönző indítékot. Ezért aztán a pénz a bankban marad, és növeli a gazdasági tevékenységgel szemben nagyobb jóvellemmel kecsegtető pénzspekuláció mozgásterét.

Milyen beruházásokra van lehetőség a háztartásokban? Hogyan csökkentjük az energiafogyasztást?

Egészen kis lépésekkel is kezdhetjük. Például úgy, hogy a hagyományos izzókat alacsonyabb fogyasztású égőkre cseréljük. Rendbe hozhatjuk vagy kicserélhetjük rosszul szigetelő ablakainkat és ajtóinkat, régi lakóházainkban leszigetelhetjük a padlástérrel, ahol az energia-vesztés általában a legnagyobb. Vagy egyszerűen csak jobban odafigyelünk a fűtés szabályozására: a radiátorokban éppen csak langyos legyen a víz, ne pedig tűzforró, a lakásokban fogyasztásmérőt szereltethetünk fel és így tovább. A tehetősebbek áttérhetnek a vegyes üzemeltetésű autóra (mely a piros lámpánál automatikusan leáll, majd a zöldnél elektromos motorral indít), a lakóház tetejére, falaira napelemeket szereltethetnek, így energiafogyasztókból energiatermelőkké válnak!

Az elérhető eredmény meglepően kedvező: az újabb izzók fogyasztása a hagyományosoknak a tizede, a lakások fűtésében harminctől ötven százalékos megtakarítás is elérhető. A vegyes üzemeltetésű autók egyelőre még igen költségesek, de különösen a városban, a hagyományos autókhoz képest felére csökkentik a fogyasztást!

Ha az USA az Irakra fordított katonai kiadások helyett annak megfelelő összeget fordított volna az ala-

csony fogyasztású közlekedési eszközök elterjesztésére, akkor nemcsak ezek maradhattak volna életben, hanem a közel-keleti olajbehozatal is csökkent volna, és egyáltalán nem szorult volna behozatalra rövid időn belül.

Döntő fontosságú a beruházásra ösztönzés mértéke is, amikor az emberek választás előtt állnak, hogy elvásárolják, vagy inkább beruházásra költsek a rendelkezésre álló pénzüket. Különösen a már nem egészen fiatalokra áll ez, akik a tehetősebb világban rendelkeznek is a szükséges anyagi forrásokkal.

A mértékletességet élő keresztényekre még inkább vonatkozik az evangélium felhívása, hogy ne rejtsek el, hanem kamatoztassák talentumaikat a család és a közjó javára.

Nem elhanyagolható a gazdasági növekedés szempontjából az emberi tényező sem. Ha egy nemzet népessége növekedés vagy stabilitás helyett csökken, annak könnyen belátható súlyos gazdasági következményei lesznek. Ebből a szempontból sok európai országnál előrettekintőbb politikát folytat Franciaország, ahol támogatják a családokat, így ott az ország népessége nem csökken. A megfelelő családpolitika, mely anyagilag nem bünteti, hanem inkább segíti a többgyermekes családokat, a gazdasági növekedés egyik zálogát jelentő beruházási forma. Altala több munkahely keletkezik, mert nem kényszerül mindkét szülő teljes munkaidőben dolgozni, hogy elfogadható életkörülményeket tudjon teremteni a családnak, és megnő a gyermeknevelés becsülete is. Akiknek gyermekei és unokái vannak, azok jobban magukénak fogják érezni a fiatalok gondjait. Ezzel együtt pedig megnő a száma azoknak, akik inkább a beruházásban lesznek érdekeltek, és nem a fogyasztásban.

Alberto Ferrucci írása alapján összeállította:
Vízolyi László

FOGJUNK HOZZÁ FELKÉSZÜLTEN!

A politikától a kultúráig

Ma nincsenek igazi nagy vezéregyeniségek a nemzetközi porondon, valóban így látszik. Szükség van a jó politikusokra is – állítja Vera Araujo szociológus. Vele beszélgetett testvérnapunk, a Città Nuova munkatársa.

M IÉRT HIÁNYOZNAK a vezéregyeniségek napjainkban?

– Azt hiszem a kérdés, összefüggésbe hozható a világméreteken tapasztalható kulturális hanyatlással. Ahol a kor legjavát képviselő kulturális, erkölcsi és lelki környezet nincs biztosítva, ott vezéregyeniségek sem születnek.

Hogy lehet ezt kivédeni?

– Először is annak kell elejét venni, amiért hiányoznak a hiteles szakemberek, az igazi politikusok, a közgazdászok, a komoly szociológusok, az igazi tudósok. Ezzel mindjárt korunk egyik sarkalatos problémájához érünk: a nevelési, képzési gondokhoz, a kultúra kéréséhez.

A nevelésben érintettek, a családok, az iskolák, az egyetemek, meg lehetőségekbe kerültek. A szociológusok egyetértenek abban, hogy az iskolák ma nem nevelnek, és nem hatnak sem erkölcsi téren, sem kul-

turálisan. Információkkal és adatokkal tömnek tele a diákok fejét, de nem személyiséggé formálnak, nem embert faragnak.

Van még lehetőség, hogy valamit helyrehozzunk?

– Szerintem, forradalmi változásokra van szükség a kultúránkban.

Csupán műszaki-gazdasági szemléletű, menedzser jellegű újításokat kezdeményeztek ez idáig a nevelési rendszerben. Holott ismét az akadémiai szemléletet kéne elsajátítani: megtanítani az embert eligazodni a világban, megtanítani gondolkodni, az igazságot felismerni.

Szűkölködünk a vezéregyeniségekben, az oktatással-neveléssel foglalkozó intézmények pedig rosszul működnek. Nem mondanám, hogy ez megnyugtató jövő...

– Ne feledjük, mindig úgy támadnak igazi vezetők, karizmatikus sze-

mélyiségek, hogy azt senki sem sejtje előre. Nincs határa az emberiségben rejlő lehetőségeknek, akkor sem, ha a körülmények épp nem kedveznek, mint jelenleg.

Vezéregyeniségnek tehát születni kell?

– Így van, vezéregyeniségnek születni kell. Ám a feltételeket mindenképpen nekünk kell megteremteni, hogy bizonyos adottságok ki tudjanak fejlődni, hogy valaki éretté és fegyelmezetté tudjon válni. A történelemből ismert vezéregyeniségek többsége gyerekkorától kezdve robusztus erkölcsi és kulturális környezetben élt.

A legnagyobb élő vezéregyeniség?

– Nelson Mandela. Utólérhetetlen karizmája van a vezetéshez.

Paolo Loriga

Bartus Sándor gondozásában

A SZERETET HÁLÓJA

Chiara Lubich első társnőinek egyike volt Lia Brunet. Ő nyitotta meg negyvenöt évvel ezelőtt az első női fokolárt Buenos Airesben. Ezzel tartósan gyökeret eresztett a párbeszéd és a testvériség kultúrája Dél-Amerikában is.

NAGY SOKASÁG, több ezer ember tölti meg a hatalmas *Luna Parkot*, *Buenos Airesben*.

Nemcsak argentinok, hanem uruguayiak, paraguayiak, chileiek, peruiak és bolíviaiak is. 1998. április 12. vasárnap: a „Fokoláre Mozgalom családjának” találkozója, ahol *Chiara Lubichnak* egy egész sor kérdést tesznek fel, többek között arról, hogy Latin-Amerikában mi jellemezné a mozgalmat. Egyszerű választ ad: kezdjenek mindenkivel 360 fokos párbeszédet, ami azt jelenti, hogy szeressenek mindenkit. Komoly a kihívás, pedig ezekben a kivándorlóktól benépesült országokban igazán

kézenfekvő. Nyitást jelent minden fronton, s amilyen erőfeszítést kíván, legalább akkora lelkesedéssel tölt el.

Több mint negyven éve, hogy elvetették az egység és a testvériség evangéliumi magvait Dél-Amerikában. Az elsők közt érkezett *Lia Brunet*, akit a mozgalom társalapítójának tart Chiara ezen a földrészen. Életének negyvennégy évét, amit itt töltött rendkívüli munkában, kizárólag az egység ügyének szentelte.

Látta megszületni a közösségi életnek otthont adó településeket, a városkákat *O'Higginsben* és *Bahía Blancában*. Figyelemmel kísérhette a

közösségi gazdaság ipari parkjának fejlődését, a *Ciudad Nueva* kiadóját, számos szociális kezdeményezést, az ökumenizmus és a politika területén folyó képzést, kongresszusi központok építését stb. Megvalósításuk teljesen az inkulturáció szellemében történt ezekben a komoly gazdasági és társadalmi válságot élő országokban, ugyanakkor a hűség jegyében az egység karizmájához, ami befogadta és átformálta a mozgalomhoz csatlakozók életét.

Lia látta, hogyan nő fel egy hatalmas, soknemzetiségű, különböző kultúrákban élő család körülötte. Ugyanazzal a szenvedéllyel szeretett

O'Higgins lakói ünnepélyes fogadtatásban részesítik Chiara Lubich-ot, 1998 áprilisában.

mindenkit: az Andok falusi népeit és a városokba betelepedett parasztokat, a *campesinos*-okat, vagyis a legszegényebbeket. Segített visszaadni a méltóságukat, hogy észrevegyék: a főszereplői egy vakmerő tervnek ők is, melyről álmodni sem mertek, mert velük épül a testvériség társadalma. Bebecsátást nyert a gazdagok otthonaiba is, akik megnyitották a szűkölködő felé pénztárcájukat és szívüket. Mindig úgy figyeltek az emberekre, hogy ki tudta hozni belőlük a legértékesebbet.

„Törékeny alkata erős lelket tart – mondta róla *Filippo Casabianca* fokolarinó, aki sokáig élt Argentínában. Csodáltam őt, becsületes gondolkodását, mely oly sokszor képessé tette, hogy kitágítsa a szívét. Találékony finomsággal nyert meg mindenkit, hogy tudjanak másokat szolgálni adottságaikkal. Mindig olyannak láttam őt, mint aki a kényelmetlenségek ellenére állhatatosan küzd céljaiért, amit felismert egy természetfölötti fény villanásában.”

Inés Blanco, egyik legközelebbi munkatársa szerint meg tudta érteni az itt élő népek nehéz útját. „Mindig a többiekben rejlő lehetőséget és szépséget hangsúlyozta, így, határtalan irgalmával kiszabadított bennünket a téves megoldások bonyolult kísértéseiből, a korrupciós és igazságtalan diktatúrák kellős közepében”.

Lia 1917 karácsony éjjelén született Olaszországban, Trento közelében. Még élete vége felé is állandóan „munkálkodott”, mikor fogtán volt ereje – ahogy mondani szerette: örömmel és odaadással. Talán ebben lehetett fiatalosságának a titka, amire sokan emlékeznek. Ez onnan eredt, hogy találkozott egy lánnyal, aki valamivel fiatalabb volt nála... és akinek volt egy világot átfogó nagy ideálja.

Lia Brunet 1945-ben ismerte meg Chiara Lubich-ot Trentóban. A fiatal tanárnő mesélt neki *Assisi Szent Kláráról*: „egy fiatal, gazdag, gyönyörű

lánnyal, aki mindent elhagyott Istenért”. Lia ezt a találkozást soha nem felejtette el: „Nem tudtam, egy századokkal ezelőtti történet volt, vagy az övé... esetleg az enyém?” – írta később naplójába. Virágzó fiatalágában Liát is csábították a jómódú környezete kedvteléseit és ünnepei. Mégis otthagyta otthonát, vagyonát, a vőlegényét, aki éppen visszatért a frontról, és beköltözött egy szegény fokolarba, ahol Chiara élt társnőivel.

Kezdetből elkísérte Chiarát az útjaira. Ott volt Rómában 1948-ban, amikor *Igino Giordanival* találkoztak. Ugyanebben az évben hagyta el először Olaszországot.

Nyílt tekintete és ragyogó mosolya bizalmat keltett mindenkiben. „Tudod – mondta egyszer búcsúzás-kor –, ha szeretünk, olyanok vagyunk, mint a csillagok, amelyek mindig az égbolton ragyognak”.

Tíz év múlva, 1958-ban repült először az óceánt, *Fiore Ungaro-val* és *Marco Tecilla-val*, az első fokolarinóval. Egy pap hívására mentek. Csak pár hónapot töltöttek Dél-Amerikában, teljes ismeretlenségben és a legteljesebb szegénységben, mégis elég volt ennyi, hogy az egység ideáljának elhítsék a magjait.

A vetés sok gyümölcsöt termett, és Lia, *Marita Sartorival*, 1961-ben újra átrepült az óceánt. Letelepődtek Buenos Airesben, ahonnan a biztatóan fejlődő közösségeket segítették. Néhány hónappal később csatlakozott hozzájuk *Vittorio Sabbione* és *Carlo Casabeltrame*. Jelenlétüknek köszönhetően épülhetett ki a „szeretet hálójá”, mely napról-napra sűrűbb lett és kiterjedt az egész kontinensre.

A fejlődésnek induló mozgalom gyökerei abba az „útravalóba” kapaszkodtak, amit az alapító, Chiara Lubich adott nekik, mielőtt neki-vágtak a messzeségnek. Bármit is tesznek, mindenekelőtt a kölcsönös szeretet uralkodjon közöttük. Jézust úgy kell maguk között tartaniuk, ahogyan a misszionáriusok hordták magukkal a keresztet – bár ők nem érezték, hogy misszionáriusok lennének. Ezt a jelenlétet Ő maga ígérte meg annak a „kettő vagy háromnak”, akik egyet szeretetében.

Utolsó fénykép
Lia Brunetről:
2004. december 25-én
ünnepelte
nyolcvanhetedik
születésnapját.

„Nem tudom, mennyire maradunk hűségesek, mindenesetre ez volt az életprogramunk ezekben az években” – magyarázta Lia a negyvenéves évfordulón.

Egy biztos: „Valaki” irányította az eseményeket, s lassan-lassan kiterült egy szőttes, amit sokak kéz szövögett, amiről teljesen csak az idővel fog kiderülni, hogy mit ábrázol.

Tavaly februárban indult el Lia a mennyei hazába, mély nyomott hagyva mindenkinben: annak az életnek a jelét, mely folytatódik, s melyben „nem érezhető az elválás, mert az egység egyre erősebb közöttünk”.

Caterina Ruggiu

fordította: Fehérpataky Balázs

O'Higgins Buenos Airstől 200 km-re fekszik. A mozgalom minden településének megvan a maga arcú, sajátos küldetése. Argentínában, többek között, a zsidósággal – vagy ahogy II. János Pál nevezte őket, az idősebb testvéreinkkel – folytatott párbeszéd. (Buenos Aires-ben él a harmadik legnépesebb zsidó közösség, a Szentföld és New York után).

AZ UTOLSÓ LEVÉL

Vége felé tartott a háború, és vőlegényem visszatért a frontról, miután hosszú hónapokig semmi hír nem érkezett felőle. Régen várt pillanat volt ez... Bár szerettem őt, a lelkemben egy hang mégis azt mondta: „Add őt nekem, te pedig jöjj és kövess engem...”. Abban az évben ismét Fiera di Primieróban tanítottam egy iskolában. A Szeplőtelen Fogantatás ünnepét megelőző héten újra levelet kaptam tőle. Éreztem: ez lesz az utolsó, így kell lennie. Ám nem én voltam, aki így döntött, a Szűzanya árasztott el erejével.

Azon az éjszakán megállás nélkül hullott a hó, s én sokáig javítottam a házi feladatokat. Nem bírtam rászánni magam, hogy aludni térjek. Valami hajtott belülről... Éreztem, ezt a döntést egy látható jellel kell megpecsételnem ... Egy ötletem támadt: megsemmisítem a leveleket, a fényképeket. De nem tudtam széttépni, szerettem volna inkább mindent elégetni, mert áldozatom felajánló áldozat volt, nem pedig visszautasítás. Abban a pillanatban kimaradt az áram, és sötét lett. Majd a házíném jelent meg az ajtóban, égő gyertyával. Nekem hozta – „hogy tudjam folytatni a munkámat”. A gyertya lángja gyorsan elemészte mindent, s bár a szakítás

fájdalma mardosott, lelkem mélyén halvány és tiszta örömet éreztem.

Mikor ébresztőórám megszólalt, ünnepbe öltöztetett szívvel siettem a templomba, az első misére. Soha nem feledem azt a tiszta égboltot, a hatalmas sarló alakú Holdat, a fénylő Esthajnalcsillaggal. A Szeplőtelen Szűz képe a főoltár közepén, mintha éppen rám várt volna, hogy bemutasson Jézusnak... Mikor megérkeztem az iskolába, a portás átnyújtott egy levelet. Rögtön felismertem Chiara írását. A levél alján ez volt olvasható: „A Szeplőtelen Szűz hírül adja neked az életet... A Szeplőtelen Szűz hírül adja neked a halált...”.

Lia Brunet még kiadatlan önéletrajzából

HA A VILÁG MEGSZÓLÍT

Lehet-e családias a légkör, és lehet közösség egy munkahelyen még ma is? Honnan meríthetünk erőt ehhez? Hogyan képviselhetjük a munkahelyen a saját értékrendünket?

Nagy Péter

AMUNKA mindenkinek kötelessége, a munkában megvalósítjuk önmagunkat és teljesítjük Isten rólunk alkotott tervét... Amikor dolgoztok, azért dolgoztok, hogy Istent szeressétek és Krisztust szolgáljátok a közösségben; ez tehát a felebarát iránti szeretet is” – többek között ezekre a gondolatokra figyeltem fel Chiarának a munkáról szóló írásai-ban. II. János Pál pápa *Christifideles Laici* apostoli buzdítása is eszünkbe juthat ezekről a mondatokról, a vi-

lági hívők sajátos szerepéről: „...a világ számukra az a hely, melyben Isten őket egyenként megszólítja... hogy szerepük a kovászé legyen, mintegy belülről szenteljük meg a világot”.

Néhány önkéntessel csokorba szedtük munkahelyi tapasztalatainkat: arról, hogyan is sikerül felfedezni azt a bizonyos tervet az egészen hétköznapi dolgokban, hogy törekszünk munkahelyünkön közösséget formálni, új értékrendet közvetíteni.

Még a 2002-es választások idején kezdődött egy érdekes párbeszéd az egyik kollégámmal. Már régóta dolgoztunk együtt, nagyon jó volt a kapcsolatunk a munkában, az alapvető értékekről is hasonlóan gondolkodtunk, de tudtuk egymásról, hogy politikailag különböző oldalon állunk. Meglehetősen „forró” volt a hangulat nálunk is, nyíltan vagy burkoltan szembenálló csoportokra bomlott az osztályunk. Mióta megismertem az egység lelkeségét, mindig igyekeztem egyfajta összekötő kapocs lenni a munkatársaim között, de akkoriban úgy éreztem, megáll a tudományom. Talán az előzmények miatt is, egyszer csak odajött hozzám ez a kolléga, és azt mondta, nem volna szabad, hogy ez az állapot megmérgezze a kapcsolatunkat. Nagyon megörültem a lépésének. Kössünk szövetséget – válaszoltam, – hogy a többiek között sem engedjük teljesen elmérgesedni a légkört. Ezután érdekes játék kezdődött: amikor én mentem valami miatt oda az ő beszélgetőtársaihoz, ahol éppen a nekem szimpatikus oldal képviselőit szidták, akkor ő volt az, aki másfelé vagy legalábbis más stílusra terelte a szót, és én is ugyanezt próbálgattam a „saját térfelemin”. Így észrevették aztán többen is: véleményüket úgy is elmondhatják, hogy az ne sértse a másik meggyőződését. Azóta eltelt négy év, kevesebben lettünk, de megmaradt a baráti, családias légkör. Itt az újabb választás, és látom, még most is hat az akkori szövetségünk.

Nagy Péter

Tavaly március óta új munkahelyen dolgozom. A tizenkilenc fős kft. egy külterületi kétlakásos családi házban működik, várva a jobb évekre, hogy be tudjuk építeni a tetőteret, meg felhúzzunk egy műhelyt az udvarra. Egyelőre hát elég zsúfoltan vagyunk, én például három kollégával együtt ülök egy körülbelül húsz négyzetméteres szobában. Sokaknak ennél is nagyobb gond, hogy szükek a közlekedési folyosók, minden helyiségben többen dolgoznak, vagyis amíg eljutunk például az ebédlőig, addig legkevesebb három-négy kollégával „ütközünk” össze. Amikor az egyik munkatársam egyszer kifakadt emiatt, ezt mondtam: „Szerintem sok előnye is van, hogy ilyen szűkösen vagyunk, mert nagyon jó csapatépítő, közösségteremtő eszköz ez. Mielőtt még felállnék az asztaltól, körülnézek, és csak akkor indulok el, ha nem állnak ketten beszélgetve a szoba ajtajában. Aztán pedig előre igyekszem felmérni az utamon, mire milyen aprósággal figyelhetek, úgy, hogy a hölgyeket előre engedem, ha valaki siet, annak utat engedek, és így tovább. Mindez azt jelenti, amíg eljutok az ebédlőig, munkatársainknak a negyedével kapcsolatba kerülök, és az életüket, a napjukat egy mosollyal vagy más aprósággal megkönnyíthetem. A kollégám válasza: „Hát ez eszembe se jutott volna!”.

Romhányi László

Munkahelyváltásom után ki kellett építenem egy új céget, ahol folytatni tudom további tevékenységemet. Egy nagy munkára sikerült összehozni egy konzorciumot, komoly nehézségek árán, és engem választottak meg a vezetőjének. Amikor ez véglegessé vált, szükségessnek éreztem új munkatársaimat meghívni arra a közös munkára, annak az értékrendnek a követésére, ami az egység karizmájából fakad az én számomra. De le lehet-e fordítani például egy háromszáz fős részvénytársaság vezérigazgatója számára is ezt, aki még csak nem is hallott a lelkiiségről? Éreztem: igen lehet, mert épp ez a hivatása az önkénteseknek! Nemcsak lehet, le is kell fordítani! Egy vetített képes előadásban pontokba szedve összefoglaltam az ajánlásokat, amiket én fontosnak tartok. Mik voltak ezek?

Aki látta már a gyerekek „szerettedobókockáját”, a lelkiiség alappontjait, annak biztosan ismerősek:

– Először is: a másikban a partnert, és ne a vetélytársat lássam!

– A konzorciumban minden résztvevő egyformán fontos!

– A másik sikere az én sikerem is, a másik kudarca az én kudarcom is!

– Mindig legyünk párbeszédben egymással. Ne várjak a másikkra, hanem forduljak elsőként én őhozzá!

– Mindig hallgassam meg a másikat, én pedig mondjam el bátran a gondolataimat, a meglátásaimat, a kérdéseimet!

– Forduljak úgy a másikkal, hogy minden esetben őszintén feltételezem: ő is a legjobbat akarja.

– Bárki, aki téved, hibázik, biztos lehessen benne, hogy a többiek megadják neki az újrakezdés esélyét: azt, hogy tiszta lappal indulhat!

– Nem mindig az igazság érvényesítése a legfontosabb!

Ezt a listát írásban átadtam minden tagnak, alá is írtam, jelezve, hogy ez számukra ajánlás, de rajtam számon is kérhető. Volt, aki később felvetette, hogy nem kellett volna-e ott aláíratni mindenkiel? Úgy hiszem, a választás szabadsága mindenkinek kijár, és ezért nem írtam alá. Mindenesetre mindenki boldog érzés maradt. Ez adta meg az alaphangot akkor, és a következő alkalmakra is!

Berndt Mihály

A fennállásának 100. évfordulóját ünneplő Szépművészeti Múzeum ismét nagy érdeklődést kiváltó kiállításnak ad otthont.

Az Öt évszázad spanyol remekművei című tárlat neves német gyűjteményekből, a bécsi Kunsthistorisches Museum-ból és a madridi Museo del Prado-ból hozott képekkel egészítette ki az itthoni anyagot, hogy a teljességre törekedve bemutassa a spanyol festészet legjavát.

Koncz Emőke és Körmendy Klára

AKIÁLLÍTÁS ELSŐ TERMEIBEN a szebbnél szebb gótikus oltártöredékek magával ragadják, szinte elvarázsolják a látogatót. A különböző szenteket, apostolokat, Szent Annát harmadmagával ábrázoló művek között találjuk például a Krisztus sírbatételét ábrázoló, *Pedro Sanches* készítette predellát a 15. század második feléből. A Krisztust körülálló alakok keze, gesztusaik, tekintetük, néhány könnyecppjük áhítattal, megilletődöttséggel teli szomorúságot tükröz. Egy különböző táblaképekből összeállított szárnyasoltár-rekonstrukció segítségével felidézhetjük a középkori egyházi művészet nagyságát.

A következő teremben *Domenikos Theotokopoulos*, más néven *El Greco* (1541–1614) alkotásait csodálhatjuk. A Kréta szigetén született mester 1566-tól *Tiziano* tanítványa volt Velencében. A pestis idején indult el Spanyolországba, 1577-től kezdődően élt Toledóban. El Greco itt a manierizmus egy igen sajátos formáját alakította ki, melyben a velencei

festészet elemeit a római és bizánci művészet jellegzetességével ötvözte. A Szépművészeti Múzeum számos fő művét őrzi, így a *Bűnbánó Magdolna* és az *Olajfák hegyén* a jelen kiállításban is megtekinthetők. Az egész terem hangulatát El Greco varázslatos fényei, élénk, ragyogó színei töltik be: sárgák, narancssárgák, élénk zöldek, kékek, vörösek...

Tovább haladva a spanyol festészet úgynevezett aranykorának (Siglo de Oro) festészetét fedezhetjük fel, tematikus csoportokba rendezve: világi, udvari festészet, portré, csendélet, egyházi művészet. Kiemelkedik a sorból a híres *Étkezők*, Velázquez ifjúkori alkotása. Az élénk tekintetek és kifejező kézmozdulatok révén szinte a néző is a beszélgetés fültanújának, az érzékletesen ábrázolt ételek által „étkezőnek” érezheti magát. *Diego Rodríguez de Silva y Velázquez* (1599–1660) 1623-ban megbízást kapott IV. Fülöp lovas portréjának megfestésére, amellyel udvari festő címet szerzett; már éle-

SPANYOL RE

tében kora legnagyobb arcképfestőjének tartották. Egy külön az ő műveinek szentelt teremben olyan kiemelkedő alkotásokkal találkozhatunk, mint *Margarita Teresa infánsnő portréja* kék, illetve zöld ruhában. Ez utóbbi a Szépművészeti Múzeum tulajdona, sokáig Velázquez művének tartották egy 18. századi, a spanyol udvartól származó leírás alapján. 1923-ban került elő a *Kék ruhás infánsnő*, és kiderült, hogy a leírás erre vonatkozik; a Budapesten őrzött kép alkotója pedig *Juan Butista Martínez del Maso*, Velázquez tanítványa, később sógora és az udvar alkalmazásában álló festő. A képen megfigyelhetjük a Maso-ra jellemző részleteket: a finoman, puhán modellált arcot, ajkakat, az elkeskenyedő ujjakat, a zöld és a sárga tónusok gazdag árnyalatait.

MEKMÜVEK

A spanyol barokk festészetet bemutató teremben látható *Juan de Ribera* (1591–1652) *Bűnbánó Magdolnája* és egy követője által festett *Szent Ágnes*-ábrázolás. A két nőalak feltűnően hasonló beállításban jelenik meg, valószínűleg közös modell alapján készültek. Az *Alonso Cano* (1601–1667) által festett *Madonna-alakok*, mint a *Madonna gyermek Jézussal* című kompozíció, Murillo alkotásaiban is tartósan tovább éltek. *Bartolomé Esteban Murillo* (1618–1682) műveiből a Szépművészeti Múzeum számos alkotást őriz, például *A Szent Család a kis Keresztelő Jánossal*, vagy a *Kis Jézus kenyeret oszt a zarándokoknak* című képeket. Ez utóbbit 1678-ban a sevillai székesegyház kanonokja rendelte másik három kép kíséretében a sevillai öreg papok menhelye számára. A képet az ebédlőben helyezték el, így módon is kifejezésre juttatva, hogy Krisztus idős szolgálójáról is gondoskodik.

Továbbhaladva eljutunk a Francisco José de Goya y Lucientes (1746–1828) műveit felsorakoztató terembe. Ő 1789-ben lett udvari festő, III. Károly szolgálatában. Figyelemre méltóak a szőnyeg- és gobelinmanufaktúra számára tervezett vázlatai, alkotásai, melyeket a kiállításon egy Madridból érkezett, a királyi palota díszítésére szánt figurális szőnyeg-

Fent: El Greco: *Mária a Szent Családból* (részlet) – 1595, Toledo.

Lent: Pedro Sánchez: *Krisztus sírjátétele* – 1490, Budapest, Szépművészeti Múzeum.

kárpit terve képvisel. El Greco egyik fő művéhez hasonló beállítású *Jelenet a spanyol függetlenségi háború idejéből* című kép mellett két másik fontos alkotás is ehhez a témához köthető. Az első ránézésre csak egyszerű köszörűsnek, illetve vízfordónak tűnő alakok egy újkori értelmezés szerint ugyanis a Zarazoga környékén élő, a francia csapatok ellen késsel és puszta kézzel harcoló népnek állítanak emléket. Megkapó beállításuk határozottsága, vonásaik végtelen egyszerűsége, a nyílt tekintetük.

Lehetetlen minden egyes alkotást, megragadó részletet, érdekes elrendezést megemlítenünk. Legyen e néhány gondolat kedvcsináló e nagyon gazdag kiállítás megtekintéséhez. Talán mindenki megtalálhatja a számára kedves, érdekes képeket, talán kicsit közelebb kerülhetünk a spanyolok színvilágához, életkedvéhez, kultúrájához. Jó nézelődést! ■

A kiállítás ápr. 28-ig tekinthető meg. Érdemes „ellátogatni” a kiállítás honlapjára is:
<http://www2.szepmuveszeti.hu/spanyol>

ÖRÖMET MINDENKINEK!

AVÁROS „Guszev-telepnek” nevezett részén, omladozó házakban lakik mintegy kilencszáz ember. A munkanélküliség miatti elkeseredettség, alkoholizálás, rendőrség, börtön, mindennapos velejárói a családok életének. Emiatt a gyerekek sokszor felügyelet hiányában, teljesen magukra vannak hagyatva.

Nyáron, amikor nincs iskola, a legtöbb gyerek egyáltalán nem tud mihez kezdeni. Sok tizenéves anyja is látható, akár két-három gyermekkel. A telepnek egy kamilliánus pap egyedül viseli gondját. A gen lányok is az ő segítségével léptek be egy hétre a közösség életébe.

Reggelente háromnegyed órás biciklizés után érkeztek a Roma Községi Házhoz, ahol a gyerekek nagy örömmel várták őket, és az érdekesebbnél-érdekesebb játékokat, mert már egy hónappal korábban beharangozták a programokat az egyik anyuka segítségével. Természetesen a lányok is kíváncsiak voltak: kik és hányan fognak megjelenni? Az első nap nagyjából húszan várták őket, akikkel leültek a nagyteremben, és elmondták, mi vár rájuk az elkövetkező napokban. Mindenki kapott egy szalagot, amire felírták a mottót – nehogy bárki is elfelelde a játék hevében: „Szeressz örömet mindenkinek!” A helyieknek teljesen új volt az ilyen jellegű játék, hiszen inkább agresszivitáshoz szoktak; mégis úgy tűnt, valami új dolog indul el. Ebben a légkörben meglátszott, hogy mennyire békések. Magával ragadta őket a gen lányok szeretete, és erre ők is válaszoltak mindig.

Reggelente megbeszélték az előző játékok tapasztalatait. Közösén énekelték a megtanult dalokat, és fogadták az újakat, hiszen érkezett

2005 nyarán tizenöt gen3 lány* felkerekedett, hogy öt napot töltsön Nyíregyháza egyik cigány közösségében. Azért, hogy amolyan napközi-jellegű programokon keresztül próbálja „megtapasztaltatni az örömet mindenkivel”.

Sudár Balázs

minden nap újabb és újabb érdeklődő. Előfordult, hogy egyszerre negyvenen is voltak. Ekkor az újaknak a telep gyerekei már szinte „házigazdaként” magyarázták el, mit jelent a „szerezz örömet mindenkinek” mottó: „Nem szabad csúnyán beszélni!” „Nem szabad verekedni!” „Nem szabad lopni!” „Nem szabad köpködni!”.

A lányok komoly elhatározásokat tettek, ugyanis a gyerekekkel, az állandó szeretetben való játék sok-

* Gen3: (ejtsd: dzsen) 9–17 éves gyerekek, akik a Fokoláre Mozgalom új nemzedékének a tagjai.

A kézműveskedés,
gyurmázás,
gyöngyfűzés,
arcfestés, rajzolás,
festés, papírvár-
készítés,
sorsversenyek,
bicikliverseny, foci,
igazi élményt
jelentett
mindenkinek.

szor próbára tette őket. Megtörtént, hogy az őket körülvevőkhöz újból odafordulni csak úgy sikerült, hogy bezárkóztak egy terembe, és megerősítették a szeretetbe vetett hitüket. A személyes szeretet azután minden pillanatban megfordította az eseményeket, és szinte a szemük előtt látták megváltozni őket.

Néha az éhség jelentett látható akadályt, ezért meghívtak egy-egy gyereket ebédelni, s csak így lehetett újra élni a reggel megfogadott szabályokat, és folytatni a játékot.

Csaknem állandóan érezték Jézus jelenlétét, és ez hatott a helyiekre is.

Kitaláltak mindent, ami öröm lehet a másoknak: egyik nap öt-hat új frizura került ki a lányok keze alól, más alkalommal cigány táncversenyt szerveztek, ahol szinte mindenki készült valamivel, és nagy boldogságot jelentett, hogy bemutatkozhattak.

Mégis az volt a legszebb, hogy barátságok születtek és erősödtek a gyerekek között is.

Utolsó nap a helyieket is megszólaltatták, hogy mondják el, mit gondolnak az eltelt hétről. Visszatérő gondolatként ismételték „mindazt a jószágot, amit a héten megtapasztaltunk”,

és egyben kérték a lányokat, hogy jöjjenek el újra hozzájuk hosszabb időre.

Hazafelé erről az egész életre szóló élményéről beszélt mindenki: a meglepetésről, hogy mennyi mindent „csalt ki” új kis barátaikból a jézusi szeretet... „Megérte! Megérte belépni ebbe az ismeretlen világba, és megtapasztalni ebben a környezetben is a szeretet átformáló erejét!”

Később örömmel hallottuk, hogy vasárnaponként Tomka Magdi nővér gimnazista diákjaival tovább folytatta a kezdeményezést. ■

Imádkozni vagy táncolni?

Hívő vagyok, és gyakran járok a templomba, misére vagy imádkozni. Viszont nagyon szeretek táncolni is. Hogyan lehet összeegyeztetni ezt a két dolgot, ismerte, hogy milyenek a diszkók?

F. P.

Néhány éve fiatalokkal szilveszteri bulit szervezünk sok barátunknak. Fények, zene és tánc, mint minden más diszkóban... Mégis, aki eljön, az nemcsak az efféle szórakozás miatt vonzódik hozzánk, hanem az egyszerű és őszinte kapcsolatok miatt is. Csoportok alakulnak, jópofa jeleneteket találnak ki. Rámosolyognak a mellettük ugrálóra, bevonják a táncolásba a tolokocsis lányt vagy azt a kislányt, akit fiatal szülei hoztak el. Megvan a csend pillanata is, az ünnep közép-

pontjában, hogy emlékezzünk azokra, akik nem tudnak ünnepelni, és szenvednek a háború vagy a szegénység miatt. Egyszerűen: együtt szórakozunk a többiekkel és a többiekért, nem csak saját magunkért.

Egyféle módja ez, hogy szeresünk a felebarátot, és így Istent, ha közben nem is gondolunk rá.

Egy ilyen ünnepen persze könnyebben megy, hogy ne saját magunkra, és a magunk örömeire összpontosítsunk. Más egy diszkóban, ahol gyakran egyedül találjuk magunkat azzal a törekvésünkkel, hogy a tánc az imádságos étellel ne kerüljön ellentétbe. Az első lépés: fogj össze valakivel, aki úgy gondolkodik, mint te, és vágjatok bele. Nem kell félni, ugyanakkor nem kell túl naivnak sem lenni.

Keressétek együtt, mi akadályozhatja, hogy valódi kapcsolatok épüljenek, akár a szórakozás ideje alatt is. Próbáljátok kiküszöbölni ezeket! Néha majd dönteni kell: és nem mentek el az adott helyre, vagy más ünnepet találtok ki. Esetleg együtt megtervezitek, hogyan tudátok másokat is magatokkal ragadni ebben az új dinamikában, és mivel lehet majd a légkört fokról fokra megváltoztatni. Manapság nagy jelentőséget tulajdonítanak a szabadidőnek, és helyes jól kihasználni, a kiegyensúlyozott élet érdekében is. Éppen ezért figyelni kell rá, hogy a szabadidő ne az életből való menekülés legyen, hanem olyan közösen megélt pillanat, ami összekapcsol a többiekkel.

Ki tudja, valami újfajta szórakozás nem lesz-e kiindulópontja egy másmilyen, egy jobban élhető világnak!?

Francesco Chatel

TÚL MINDEN FÁJDALMON

Tóth Judit

Hogyan tud a házaspár érzékennyé válni az őt körülvevő emberekre, kisebb-nagyobb közösségekre? Mit tud tenni értük, akkor is, ha emberi szempontból nézve begyógyíthatatlannak látszó sebet kapott.

RITA ÉS BALÁZS 2000-ben kötöttek házasságot. Három gyermekük van: az ötéves Réka, Dalma pedig januárban volt egyéves. Bulcsú, a második gyermekük bölcsőhalálban halt meg tavaly előtt januárban, öt hónapos korában. Lenne okuk befelé fordulni, a fájdalomban maradván. Mégis a béke, az öröm és a fájdalomon való túllépés jellemzi ezt a dinamikus házaspárt. Nem is az idő múlása miatt. Vajon miért?

Balázs: Amikor megesküdtünk, életünket Isten kezébe helyeztük. Úgy éreztük, csak Ő lehet garancia a jó házasságra, és a legnehezebb fájdalmakat is csak Vele lehet ajándékként fogadni.

Bulcsú augusztus 15-én született, Nagyboldogasszony napján. Ezzel a nagyon is fontos üzenettel úgy éreztük: ő a Szűzanya különleges oltalma alatt áll, vele sajátos terve lehet az Istennek.

Rita: Január utolsó napjainak egyik reggelén odamentem hozzá a szoptatás után néhány órával, és már nem élt. Természetesen nagyon nagy szenvedés volt ezt átélni. Szinte megdermedtem, és zokogva tartottam ölemben a halott gyermekemet. Nem értettem semmit, bennem csak a fájdalom élt. Ennek ellenére, szinte az első pillanattól éreztük, hogy, bár emberileg érthetetlen, Isten különleges szeretete áll emögött.

Balázs: Pár órával később elmentünk együtt abba a kápolnába, ahol megesküdtünk, ami tele volt az értünk imádkozókkal, legnagyobb meglepetésünkre. A temetés szépségét is ennek a közösségnek köszönhetjük, mert igazán a Mennyország, és az Élet ünnepe volt. Az emberek világos öltözékben jelentek meg, ezzel is érzékeltetve a Földön túli életet, az örömet, az érett hitet.

Rita: Én mosolyogva tudtam vinni kis csokromat az urna után, mint egy esküvői csokrot, mert az a bizonyosság volt bennem, túl minden fájdalomon, hogy az egyik gyermekem révbe jutott, földi hivatása beteljesedett, és már az Atya ölében van, ahova mindannyian tartunk.

Balázs: Nem saját erőnkől sikerült túllépni Bulcsú halálán újból és újból, hanem testvéreink szeretetéből, akik bátorítottak bennünket. És a Szentlélek erejéből, természetesen.

Nem sokkal később egy találkozó alkalmával értettük meg, hogy azt az úrt, amit Bulcsú fizikailag hagyott maga után, Isten be tudja töl-

Családi fotóalbum

Igino Giordani:

KÖNNYEK ÉS AGGODALMAK

A keresztény családban sem hiányoznak a nehézségek és a fájdalmak, de a szeretet megváltja a fájdalmat, és az élet-szentség első-

számú nyersanyagává teszi. Ebben a szentséges ékszerdobozban, a házasságban a mindig jelenlévő áldozat, a könnyek, a mindennapok fáradtsága, kínja és aggodalma, rendkívüli értékek kivonata lesz. Mindezek a szemétké kerülnek akkor, ha a családtagokból hiányzik ez a társadalmi és szentségi öntudat: a család kis egyház.

1973. november

teni, ezért kifelé kell fordulnunk sokkal inkább, embertársaink felé kell irányulnunk a szeretetünkkel.

Rita: Ezen a találkozón részt vett sok kisgyermekes család is, nem egyszer láttam olyan anyukákat, akiknek ölében Bulcsúval egyidős babák aludtak vagy játszottak vidáman. Voltak pillanatok, amikor nagyon nehezemre esett akár csak oda is néznem, és nem gondolni kisfiamra olyankor. De aztán megértettem, hogyha megmaradok személyes fájdalomamban, akkor nem tudok az éppen mellettem levő ember felé fordulni, rá figyelni és a szeretet vérkeringését akadályozom meg.

Ekkor határoztuk el, hogy így akarunk minden körülöttünk lévőhöz fordulni. Kezdetben nehéz volt, és azóta sem könnyű néha. Amikor elkezdjük mégis nagyon komolyan „gyakorolni” napról napra, azt vetjük észre, hogy a fájdalom mellett fény van a szívünkben. ■

ÖRÖK JEGYESEK

Házasságunk előestéjén vagyunk, négy csodálatos jegyesév után... Miként győzzük le azt a félelmünket, hogy a dolgok idővel megváltoznak? Hogyan maradhatunk szerelmesek egymásba, hogy maradhatunk „örök jegyesek”?

M. J.

Ha valaki szerelmes, az a pszichoanalízis szemében olyan, mint a beteg, mert aki szerelmes, az irreális távlatokba merül. És el kell ismerni: bűvészmutatványokat végezni csak azért, hogy a szeretett lány kapjon egy szál rózsát a megfelelő pillanatban és helyzetben, ez nem mindennapi dolog. A pszichoanalízis könnyen abnormálisnak minősíti az ilyesmit. Azt szoktuk mondani, hogy a szerelmesek felhőkben járnak, mindent „rózsaszín szemüvegen át” látnak, és így tovább... Szerintem itt egészséges „betegség”-ről van szó, mert a szerelmesek csöppet sem szégyellik, hogy bolondulnak egymásért.

Én pedig azt kívánom nekik, hogy folytassák így a házasságban is, és ne hagyják el a szerelmes szavakat, gesztusokat, mondják továbbra is egymásnak: „Tudok segíteni?”, „Bocsáss meg!”, „El vagyok keseredve!”... Folytassák továbbra is azt, ami a jegyesek közt olyan természetes. Később talán ez nem mindig elég, mert az életkorral és a körülményekkel ennek is változni kell. Megtanulunk kérni és nem jogainkra hivatkozni. És ahogy a jegyesség idején olyan szívesen kerestük egymás tekintetét, a házasságban is nézzünk egymás szemébe, és nézzünk egymás szemével, találjunk alkalmakat arra, hogy együtt legyünk. A jegyesek dolga az, hogy felépítsék a szerelmet, a házasoké meg az, hogy fenntartsák. Ha nem szentelünk időt az ilyen pillanatokra, mindig akad majd más tennivalónk, amíg egyszer csak ki nem mondjuk: „nincs időm”. Ez a házasság váltságát pecsételi meg.

Házasokként is folytonosan igyekeznünk kell a legjobbat adni önmagunkból, igyekeznünk kell vonzónak maradni fizikailag és szellemileg is. Nem hanyagolhatjuk el az öltözködést és az önbecsülést. Házasokként is fejezzük ki gyöngéd megnyilvánulásainkat, melyeket olyan bőséggel ajándékoztunk egymásnak szerelmesekként. Az igazi testi szerelem a gyöngédségre épül, gyöngédség nélkül képtelenek vagyunk a másik megértésére.

Összefoglalva az eddigieket: házasokként se hagyjunk fel a beszélgetéssel a kölcsönös bizalom légkörében, ahogy ez a jegyesség idejében volt. De vigyázzunk: a párbeszéd nem lehet a visszavágás módja, vagy a másik elleni támadás, inkább azoknak a tényeknek, azoknak az érzelmeknek és azoknak az elveknek a megmutatása, melyekre választ akarunk kapni. Meg kell tanulnunk azt, hogy meghallgassuk egymást, azt, hogy tudjunk csendben maradni, egészen addig, amíg meg nem vagyunk győződve arról, hogy a másik elmondta mindazt, amit el akart mondani, és főleg akkor kell készen állnunk a meghallgatásra, amikor a másik fél semmit nem mond.

A szerelem az az ajtó, amelyen kilépünk, hogy be tudjunk lépni a másik világába, vagyis a kapcsolat ajtaja az „én”-től a „te”-ig. Jól megvilágítja ezt egy kis történet, aminek azt a címet is adhatnánk: „Ki vagyok?”. A szerelmes fiú kopog szerelme ajtaján. „Ki az?” – kérdezi a lány. „Én vagyok.” „Akkor menj tovább, mert ebbe a házba nem férünk be „te” és „én”. Az elutasított szerelmes visszavonul, és hosszasan tépelődik szerelmének szavain. Aztán visszamegy, és újra kopog az ajtaján. „Ki az?” „Te” – válaszolja. Az ajtó erre rögtön kinyílik.

A szerelem ugyanis figyelmet kér. Megérteni, magunkban hordozni a másikat azt jelenti, hogy belépünk a világába, érzelmi harmóniájába, emberileg hiteles kapcsolatban vagyunk egymással. A szerelem az az ajándék, ami nem tart meg magának semmit, de nem is tagadja meg önmagát. Mivel rokonszenv (ahol együtt érzünk és szenvedünk), mivel közösség, ezért a szerelemmel jár, hogy mindent el tudunk mondani egymásnak (kétkedést, félelmet, reményt), és nincs szükség hallgatólagos fenntartásokra, mert nem kell gondosan elzárni érzéseinket. A szerelem olyan találkozás, ami a párbeszédre alapszik, ezért nem összeolvasztó, nem is összekavaró. Szövetség két különmű lény között, akik között az érzelmi és a szellemi kapcsolat folyamatos. Kétten együtt léteznek, és nem „élnek valakivel”, egymáshoz tartoznak, és nem beletörődnek, eggyé lettek, nem összekuszálódtak, összekötődtek, és nem szétváltak, különbözöek, és nem megosztottak.

Pasquale Ionata

„PÜNKÖSDRE VÁRLAK BENNETEKET”

Mozgalmak a Szentatyával

Mindig is figyelemmel kísérte az új karizmákat XVI. Benedek. Már tavaly jelezte azt a vágyát, hogy a mozgalmakkal és az új egyházi közösségekkel találkozni szeretne.

A 2006-os év az új karizmák számára igencsak különleges évnek számít. A pünkösdi virrasztás dátuma: június 2.

Találkozni Péterrel: ennek öröme határozza meg a készülődést a történelmi napra, ami jelentős fejlődést eredményezhet a mozgalmak és az új közösségek egyházi életében.

II. János Pál pápa a Szentlélek ajándékait látta bennük. Úgy üdvözölte őket, mint váratlanul megjelent újdonságot a Katolikus Egyház kétezres éves szövetében: jelenlétüket nem lehet immár figyelmen kívül hagyni. Bennük gondviselészerű választ látott a harmadik évezred drámai kihívásaira, s ezért mindig is bátorította őket, majd 1998-ban közös találkozásra hívta, ami soha nem fordult elő addig. Ez a pünkösdi

vigília egy új korszak nyitányát jelentette.

A Szent Péter téren tartott beszédében Chiara Lubich elkötelezte magát a mozgalmak közötti teljes egységért, ahogy azt az Egyház szeretné, ami már el is kezdődött tulajdonképpen.

Az evangéliumi kölcsönös szeretettel, valamint a megfeszített és elhagyott Jézus titkának felfedezésével – mely minden félreértést, minden bizalmatlanságot eloszlat – kézzelfoghatóvá vált, hogy Jézus ígéretei ma is igazak mindazok számára, akik fenntartás nélkül belevetik magukat „az egység kalandjába”.

De ki tudja, mi is fog történni Pünkösdkor XVI. Benedek pápa jelenlétében? Nagyon fontos észrevenni azt a gondviselészerű folytonosságot, amit ő követ II. János Pál nyomdokain – mondja Guzman Carriquiry, a Laikusokért felelős Pápai Bizottság titkár-helyettese. Ratzinger bíboros már a kezdetektől fogva felismerte az új mozgalmaknak és közösségeknek a jelentőségét, és kivirágzásukat a Szentlélek ajándékának tulajdonította

összeállította: Bartus Sándor

A 2006. pünkösdi találkozó hivatalos programja Rómában (június 2–4.):

Péntek: 20.30–21.45-ig virrasztás

Szombat: 13.30-tól a Szent Péter téren a mozgalmak beszámolóit, tapasztalatok, közös ima és éneklés.

18.00-tól találkozás a Szentatyával.

Vasárnap: délelőtti közös pünkösdi szentmise a Szent Péter téren.

MINDEN EMBERNEK azonos az emberi méltósága, és istenképisége alapján egyaránt meg van hívva a Szentháromságból forrászó isteni közösségre. A cigánypasztoráció a jézusi küldetésparancs teljesítése: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16,15).

Tapasztalatom szerint a cigányság megközelítésének egyetlen módja: szeretni őket, tisztelni bennük az emberi méltóságot. A lelkipásztorkodásnak az a felfogása, amely pusztán szellemi, lelki javak „termékeivel” közeledik, csak egy szűk réteget érint. A napi megélhetési gondokkal küzdő cigányság képtelen teológiai-filozófiai kérdésekkel foglalkozni. A megszólítás hangsúlyos pontja tehát a szociális gondoskodás. Van, ahol az iskolai felzárkóztatást segítik, máshol ruhasegélyt szerveznek vagy segítenek eligazodni a munkahelykeresésben, a közéletben.

Mégsem szorítkozhatunk a pusztán társadalmi integráció elősegítésére. Nem mellőzhetjük az evangélium hirdetését. A cigányoknak is jo-

Dúl Géza (3)

CIGÁNYPASZTORÁCIÓ MAGYARORSZÁGON

Dúl Géza

ga van, hogy nagykorú keresztényként teljes értékű testvérré váljanak az Egyházban. Aki az egész embert akarja szolgálni, nem hagyhatja ki az örök kérdéseket. Egyenrangú testvériség az Egyházban csak a cigányság hitbeli képzésével és az elkötelezett keresztény életre való föl-készítésével lehetséges.

Azonban ez sem egyirányú folyamat. Akik hirdetik az evangéliumot, nemcsak adnak, hanem kapnak is az Egyházhoz közeledő cigányoktól. A szentségek felvételére készülők talán föl sem fogják, micsoda ajándékot adtak a régóta templomba járóknak, például a katekumenek befogadó szentmiséjén. Amikor a pap kérdésére – Mi vonzott az Egyházhoz, miért akarsz elsőáldozó lenni?

A cigányoknak éppen olyan joga van, hogy nagykorú keresztényként teljes értékű testvérré váljanak az Egyházban, mint bárki másnak. Az evangélium alapgondolata, hogy az egy Atyának vagyunk gyermekei és ebből következik, hogy egymásnak testvérei vagyunk.

Szerzőnk a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypasztorációs referense.

Balra lent: Hodásziak érkeznek a csatnai búcsúra.

Balra fent: Dr. Keresztes Szilárd püspök a cigányok delegációjának néhány tagjával a Szent Péter téren a pápai fogadásra menet, amikor a pápa megáldotta a magyar cigányok keresztfjét.

Jobbra fent: Dr. Keresztes Szilárd hajdúdorogi püspök misézik Csatkán.

– egyszerűen így válaszolt – Jézus útjára akarok lépni, az Egyházban Jézussal találkoztam. A hiteles szavakból közvetlenül megtapasztalták a rég templomba járók, hogy ma is van hódító ereje az Isten szavának.

A lelkipásztort érhetik meglepetések is. Képzelnünk el egy cigány embert. Hosszú hónapok alatt fölépül benne egy Krisztus álmódta, gyönyörű, vonzó kép az Egyházzal, a keresztény közösségről. Hitelessé tették előtte mindezt tanúságtevő keresztények: cigányok és nem cigányok. Emberünk, ezt a krisztusi szeretetközösséget keresve, végre rászánja magát – gátlásokat, félelmeket legyőzve – és eljön a vasárnapi szentmisére. Elképedve tapasztalja, hogy a mellette ülő fölpattan, és két sorral arrébb ül le, még egy csípős megjegyzést is tesz esetleg a borszírére. Nem kitalált történet ez, sajnos. Ilyenkor a lelkipásztor helyzete sem könnyű.

Felső képen a 2004-es cigánypasztorációs konferencia egy pillanata.

Az alsó kép a 2005 novemberi konferencia szünetében készült.

A cigányok több hullámban vándoroltak ki Indiából, és Kr. u. 1000 körül már Perzsia területén éltek, itt két ágra szakadtak. Egy részük Szírián át Észak-Afrikába vándorolt, másik részük pedig Örményországon, Kis-Ázsián és Görögországon keresztül eljutott Európába. Feltehetően e vándorlás alatt volt rájuk hatással a kereszténység. Ezért mondhatja *Keresztes Szilárd*, a Magyar Püspöki Kar cigánypasztorációért felelős püspö-

tozik Magyarország, ahol sokkal humanusabban viselkedtek a cigányokkal. Mária Terézia idejében mégis erőszakos kísérletekkel igyekeztek őket beolvasztani. Később József nádor fiának, József főhercegnek (1833–1905) a segítőszándékát nehezítette a nép ellenszenve a cigányok iránt.

Ma mintegy tizennyolcmillióan élnek a világon, Magyarországon 500-600 000 főre tehető a cigány népesség száma. Igazi kihívást, lelkiismereti kérdést jelent a roma lakosság helyzete. Hazánk a cigánypasztoráció nemzetközi mezőnyében előkelő helyet foglal el: mintegy hatvan plébánián foglalkoznak cigányokkal. Az első kezdeményezés az 1940-es években indult, és *Sója Miklós* hodászi görög katolikus parókus

nevéhez fűződik. Az utóbbi években itt is, ott is egyre gyakrabban bukkannak fel olyan kezdeményezések, amelyek felvállalják a cigányság sorsát, és azt, hogy elvezetik az Egyházba ezt a népet, de nem felsőbb utasításra. A cigánypasztoráció szükségességét egyre több szerzetes,

pap és világi ismeri föl, aki erre érzékeny. „Alulról jövő kezdeményezések” sorának lehetünk tanúi.

A Püspöki Kar Migrációs irodát állított fel 2001-ben, hogy elősegítse a helyi kezdeményezéseket. Az iroda évenként konferenciákat szervez, amelyek a pasztorációban tevékenkedők számára egyfajta útmutatást adnak.

Máriapócson lelkigyakorlatok szerveződnek cigányok számára, Csatkán, Máriapócscon és Mátraverebélyen cigányzarándoklatokat fogadnak a szervezők. 1997-ben *II. János Pál* pápa boldoggá avatta *Ceferino Giménez Mallát*, egy spanyol cigány lókereskedőt, aki vértanú lett hite és Egyháza védelmében a spanyol egyházüldözés alatt. Az eseményre egy autóbussnyi magyar cigány zarándokolt Rómába.

2000-ben a Szent Péter térre már több autóbusszal érkeztek a magyar cigányok, hogy negyvenezer társukkal együtt ünnepeljenek a Szentatyával, jubileumi szentmiséjén. A 2003. évi roma zarándoklat különlegessége, hogy az utat az *Országos Cigány Önkormányzat* szervezte. *II. János Pál* pápa megáldotta a magyar cigányok által hozott keresztet, amelyet Csatkán állítottak föl.

Az V. Cigánypasztorációs Világkongresszust 2003-ban a Vatikán – először a falain kívül – Piliscsabán rendezte, a *Pázmány Péter Katolikus Egyetemen*, melyre százhatven résztvevő érkezett a világ különböző országaiból. A Szentszék ezzel ismerte el a magyar katolikus Egyház tevékenységét, amit a cigánypasztoráció területén végez.

Az első *Magyar Katolikus Cigánytalálkozót* óriási örömben rendezték meg dr. Keresztes Szilárd hajdúdorogi görög katolikus püspök vezetésével és több száz roma részvételével, 2003 májusában. Nemrég pedig, 2005 novemberében, Budapesten, az *Országos Cigány Információs és Kulturális Központban*.

Ezek a kezdeményezések nem jelentenek valamiféle kész megoldást, de mindenképpen rámutatnak, hogy az Egyház képes igazán fontosat nyújtani e téren is. ■

GYERMEKEINK VILÁGA

Miért sírsz?

**Mit jelent a kisbabák sírása?
Mit kell tudni az édesanyának?**

Amikor egy újszülött világra jön, az anya oltalmazó méhéből – amely normális esetben megfelelő „otthon” adott a magzatnak – egy másfajta közegbe kerül. Ez a közeg sokszor zajos, hidegebb vagy melegebb, szűkebb vagy tágasabb és még sok mindenben más, mint a megszületett volt.

A táplálkozással is meg kell „küzdeni”, míg azelőtt ez se okozott gondot. Tehát a világra születéssel az újszülöttnak egy sor új, számára sokszor előnytelegebb helyzetet kell elviselnie. Nem csoda, hogy kétségbeesetten sír, mert rossz neki. A sírással jelzi, hogy nincs valami rendben körülötte, és ilyenkor a szülő, főleg az édesanya feladata, hogy „kitalálja”, mi a baja. Nem könnyű ez, mert sok dolog miatt sírhat a csecsemő. Sírhat azért, mert éhes, mert keveset evett, mert sokat evett, és emiatt fáj a hasa, mert fázik, mert melege van, mert kellemtelen a megtelt pelenka, mert fél, mert álmos stb. És persze, ha valamilyen betegségben szenved.

Anyai és nagymamái tapasztalataim szerint azért sír leggyakrabban, mert fáradt, és nem tud elaludni. Ezért kezdetben rá kell őt erre segíteni – ringatással, a kis fejcskője, a teste simogatásával, énekek dúdolásával, és hasonló dolgokkal.

Van azonban olyan helyzet, amikor magára kell hagyni, ha hosszan sír, és önmagának kell kialakítania a módját, ahogy végül el tud aludni. A csend lenne legjobb természetesen neki, de zajos világunkban előfordulhat, hogy egy csecsemő inkább zene mellett tud megnyugodni. Mindezt a szülőknek kell kifigyelni.

Minden édesanyának van megfelelő kegyelme, hogy mindenki másnál jobban megértse gyermekét és előmozdítsa fejlődését. Ahhoz azonban, hogy ez érvényre juthasson, mások tapintatos segítségére is szükség van, különösen a kezdeti időszakban.

Én úgy tartom, hogy a kis csecsemő minél kevesebbet sírjon, ahhoz legfontosabb az anya és a gyermek megfelelő napirendjét kialakítani, a kellő nyugalmat biztosítani.

Szímson László

Meg vagyok győződve egyre inkább, és sokéves tapasztalatom alapján, hogy a gyakorlatban az édesanyák „antennái” nagyon érzékenyek, „fogják” a kicsinyek „adásait”. És ezt nem befolyásolja az sem, hogy milyen ismeretekkel rendelkezik valaki: gyakran nem tudja az anya, hogy gyermekének mi baja, de kitalálja, hogy milyen segítségre van szüksége, az orvosnál sokkal nagyobb érzékenységgel és intuícióval sokszor.

Bátorság hát, kedves édesanyák: nem kell ahhoz szakkönyveket bújni, hogy megismerjük a gyermekünket, és jó anyák legyünk! Elég, ha a szívünkre hallgatunk. Ha mégis szükség volna rá, őszintén beszéljünk meg gondjainkat a gyerekorvossal, és ne hallgassuk el előtte a kételyeinket, féltelmeinket, bizonytalanságainkat.

*Szalainé Simkó Hilda
gyermekpszichológus*

**Internetről
mindenkinek [4.]**

A világhálón képeket, videókat, sőt hangfájlokat is lehet továbbítani. Ez nagyon megnöveli a vonzerejét, hiszen a kevés képpel megjelenő nyomtatott sajtóval szemben a honlapokon rengeteg illusztráció szerepel, s nemcsak fényképek, hanem valódi mozgóképek és látszólagosan mozgó (animált) képek formájában is. Ezért multimédiás világnak is nevezik az internetet. Most a képekkel (1.), a hangokkal (2.) és a mozgóképekkel (3.) foglalkozunk.

A digitális fényképezés révén rengeteg KÉP áll rendelkezésünkre, ráadásul a számítógépen, eleve digitalizált formában. Elsőként a honlapterjesztő programok bővültek ki a képközlések lehetőségével. A magyarra csak nagyon nehezen lefordítható „thumbnail” (szó szerint kb.: hüvelykujj-köröm) funkció az internet sajátossága. A honlapokon a gyorsabb áttekintés céljából több kis képet helyeznek el, ha kiválasztunk egyet, azt a „thumbnail” használatával (általában csak a kiválasztott képet) többszörös nagyításban is megnézhetjük.

Egy-két fényképünket e-mail mellékleteként is elküldhetjük barátainknak. Több kép esetén ez már nagyon nehézkes és hosszadalmas. Ilyenkor a fényképet feltölthetjük egy megfelelő internetes oldalra. Ilyen funkció található pl. a T-Online (<http://fototar.t-online.hu/>) oldalán, vagy a Hotdog ifjúsági portálon (http://www.hotdog.hu/album/album_list.hot) illetve a Yahoo lapján (<http://pg.photos.yahoo.com/>). Általában a feltöltés csak regisztrált felhasználóknak lehetséges, de pl. a Hotdog portálon a regisztráció ingyenes.

A HANGOK ma már szorosan hozzátartoznak az internethez. Hogy a számítógépünk meg tudjon szólalni, ahhoz szükség van egy hangkártyára (néhány éve minden alaplapon megtalálható), és legalább két hang-

szóróra. Ezeket néha beépítik a monitorokba, laptopoknál a készülék-házba.

A legegyszerűbb esetben a honlap készítője egy kellemes kísérezőzenét csatol az oldalhoz (ez szinte mindig kikapcsolható). Vannak olyan oldalak, ahol számítógépen lejátszható zenéket lehet vásárolni (pl. <http://zenearuhaz.t-online.hu/>). Ennek legnépszerűbb formáját (Mp3-tömörítésben) hordozható lejátszón is magunkkal vihetjük. Az úgynevezett netrádiók csak az internet világában működnek (pl. <http://www.chello.hu/Szorakozas/Radio/>), de több „hagyományos” rádió hallgatható számítógépen is (a Kossuth Rádió <http://www.radio.hu/>, vagy például a Katolikus Rádió: <http://www.katolikusradio.hu/>, és a nemrég indult Mária Rádió is: <http://www.mariaradio.hu/>). Ezeket különböző multimédiás segédprogramok használatával hallgathatjuk. A Windowst használóknak leginkább a MediaPlayer program ajánlott (ami gyakran tartozék), de több esetben a rádiók a Winamp és a RealAudio nevű programokkal is hallhatók. Ez utóbbiak „elavult”, egy-két változattal régebbi verzióit a program honlapjáról ingyenesen le tölthetjük.

A MOZGÓKÉPEKHEZ (film, video stb.) széles sávú internetkapcsolat kell (lásd cikksorozatunk 2. része). Az egészen egyszerű animációk (pl. integető rajzfilmfigura) szinte minden honlapon megtalálhatóak, a komolyabb alkotások azonban legtöbbször fizetős oldalakról tölthetők csak le. Számítsunk azonban arra, hogy egy videofilm letöltéséhez akár 3-6 órára is szükség lehet.

A tévéadók egy része is nézhető világhálón (pl. a magyar köztvé: <http://www.hirado.hu/cikk.php?id=57525?rovat=268>). A minőségtől azonban ez esetben ne várjunk túl sokat.

A fentiek csak példák. Az viszont már ebből a rövid szemléből is nyilvánvaló, hogy a média intenzíven használja a világhálót.

Folytatása következik.

Romhányi László

TEOLÓGIA

Miért kell egyből bűnről beszélni?

Belátom, hogy mint emberek hibákat követünk el. De ez hozzátartozik ember mivoltunkhoz. Miért lennénk ezzel egyből bűnösök az Isten szemében? Valaki el tudná magyarázni másként, hogy az Egyház mit ért ez alatt?

A bűnös, mint fogalom valóban ezerszámra fordul elő a Bibliában. Példa erre a vámos imája, aki a templom ajtajában megáll, és a mellét verve így szól: „Istenem, irgalmazz nekem, bűnösnek!” (vö.: Lk 18,13). Jézusnak ez az ima hatá-

rozottan tetszett; hiszen azt mondja, hogy ő megigazulva tért haza, ellentétben a farizeussal, aki érdekre nézve igaznak tartotta magát. Mikor Jézus betér Mátéhoz, a vámoshoz, búcsúzóul így szól azokhoz, akik megütköznek rajta: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket” (vö.: Mt 9,13).

Bűnös az, aki kivonja magát a parancs alól, aminek a teljesítésére született, mint teremtmény és Isten gyermeke. A hegyi beszédben hangzik el ennek a parancsnak az összefoglalása, amikor Jézus ezt mondja:

„Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!” (Mt 5,48). Egy ilyen parancs kapcsán be kell ismerni mindannyiunknak, hogy bűnösök vagyunk. Ez – amint a Biblia mondaná – az Igazság.

De pontosan erről mondja Jézus: „Az Igazság szabaddá tesz.” Ami azt jelenti: Tartsd szem előtt az életnek ezt az igazságát (tanítást). Ha nem teszed, magad ellen cselekszel. Nem rossz beismerni, hogy bűnös vagy! Isten épp arra vár, hogy irgalmával betakarjon, mint egy ünneplő ruhával, ahogy az apa a tékozló fiúval teszi.

Ha a bűnös szóra kellemetlen érzés tölt el valakit, talán abból ered, hogy ezt megalázónak, lekicsinylőnek érzi. Azonban éppen Isten az, aki felemelni szeretne minket. Úgy értem, a bűnösség csak addig kelt bennünk kisebbségi érzést, amíg bűneinket nem tesszük le az Atya elé.

Az emberre jellemző kis hibák mellett vannak súlyos vétkek is, amelyek szó szerint tönkretelhetnek egy életet. Persze nem gyilkosságra gondolok, házasságtörésre vagy gyermekek kihasználására. Sok idősebb embert ismerek, akik sosem követtek el hasonló dolgokat, életükre visszanézve mégis megállapíthatják, hány lehetőséget szalasztottak el, mennyi hibát követtek el, például a gyermekeik nevelésében. Sokkal többet kihozhatunk volna az életükből. Ez a bűn valódi megtapasztalása: a lehetőségek elszalasztása, azoké, amiket Isten ajándékozott nekünk.

Az ilyen esetekben is képesek vagyunk megnyugtatni magunkat, és átsiklani a botlásón. Mégis szebb, felszabadítóbb, és ezért emberibb is az a lehetőség, melyet a Szentírás ajánl. Menj Atyádhoz és vidd elé fájdalmadat ezekkel a szavakkal: „Apám, vétkeztem... Már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezd” (vö.: Lk 15,21). Az Atya erre a pillanatra vár. Eléd jön, átkarol, és örömeiben ünnepet készít számodra.

M. G.

JEGYESEK HARMINCADSZOR

Házasságra készülő fiataloknak rendezett találkozót a Fokoláre Mozgalom Új Családok Központja a múlt hónapban – immár harmincadik alkalommal.

Kétszáz pár érkezett a Róma melletti Sassonéba Európa számos országából, de Japánból, Brazíliából és Indonéziából is.

lépéseinkre, döntéseinkre is.”

„Megfogott minket, hogy a házasság a kölcsönös szeretetre, a Szentháromság mintájára épül, a teljes önátadásról és befogadásról szól. És ez napi gyakorlatot jelent!”

„Tisztáztuk azokat az értékeket, amelyekben hiszünk, és elengedhetetlennek tartjuk ahhoz, hogy eltérő meggyőződésünk

zösségi lelkiesség és párbeszéd: ezek a legfontosabb jellemzői a kongresszusnak.

A találkozó korunk papságáról, a kihívásokról, örömeiről és reményekről szól, vagy *Klaus Hemmerle* szavaival: „*Talán jobb úgy mondani: papok ma, akik egyek egymás közt, és közöttük van Jézus.*”

A Fokoláre Mozgalom rendezvényén szó lesz a

mértékben láthatjuk Isten Országának jelenlétét, és tudjuk azt másoknak is megmutatni” (XVI. Benedek).

„MENTSD MEG AZ ÉHEZŐKET!”

Az utóbbi hónapokban váratlanul megjelent a világhálón az ENSZ interaktív programja, a „Food Force”. A világszerte nagy sikerű játék ötletadója, a Világélelmészési Program (World Food Program). *Jennifer Parmalee* szövegíves szerint a piacra kerülő sok erőszakos játéknak szeretnék megteremteni az egészséges ellenkínálatát. Olyan tényeket közlünk, amelyek máshogy nem kapnak nyilvánosságot: a világon ma minden öt másodpercben éhen hal egy gyermek! Mi a célunk? Talán csak álom: hogy azok a gyerekek, akik egyszer ezzel a programmal játszottak, miután felnőnek, kikapcsolják a komputert, és komolyan beállnak a segítő munkába.”

A feladat: megszervezni és lebonyolítani az ENSZ hat humanitárius misszióját egy képzeletbeli szigeten, ahol súlyos éhínség tört ki. A 8-13 évesek részére készült játék háromdimenziós figurái a segélyakciókban a felkutatás és az élelem elosztásának valós nehézségeivel találják szembe magukat.

Az angol eredeti után mára tíz további nyelven is hozzáférhető már az ingyenes program, melyet rövid időn belül több mint egymillióan töltöttek le a világhálóról gyerekek és felnőttek.

www.food-force.com

Tóthlaci Ferenc

„Egyetlen szeretet létezik” – hirdette a találkozó címe. A szeretet, mellyel Isten szeret minket, és mellyel Őt mi is viszont szerethetjük a másokban. Előadások a jegyesség és a házasság különböző időszakáról, tapasztalatok, illetve a kölcsönös párbeszéd segített megérteni, kinek-kinek mit jelent, mit hordoz az egyszerűnek tűnő mondat: „Szeretjük egymást!” Mit jelent saját magának, mit kér ez tőle egy életen át?

A három magyar jegyesszár így látta a találkozó gyümölcseit:

„Talán a legfontosabb, hogy Isten az első helyen legyen életünkben és kapcsolatunkban is. Ahhoz, hogy ajándékká legyünk, szükség van személyes

ellenére házasságot köthessünk. Megerősödtünk abban, hogy a hűséget, az élet tiszteletét együtt akarjuk megélni.”

„AZ EGYHÁZ MA”

Papok, diakónusok és szeminaristák találkoznak mind az öt földrészről, a Máriapoli Központban, a Róma melletti Castel Gandolfoban, 2006. április 19-21. között, hogy együtt olvassák az idők jeleit. Ötven nemzetből mintegy 1300 résztvevő. Kö-

zösségi egyházzal, annak legmélyebb gyökereiről, a párbeszédről és az evangelizációról. A program kiemelkedő pontja a Szentatyával tervezett találkozás.

„Amilyen mértékben mi magunk átalakulunk, olyan

A LEGUTOLSÓ

Rostes W.

2006-ban ismét megjelenik

az egység kultúrája

a Fokoláre mozgalom lelkeségi, közéleti és kulturális folyóirata.

A 2006. évi első szám A csend, a szó és a fény címmel a kommunikáció témakörében közöl tanulmányokat.

A tartalomról:

- JOSEPH RATZINER: Kommunikáció és kultúra: az evangelizáció új útjai a III. évezredben
- CHIARA LUBICH: A Fokoláre mozgalom és a kommunikáció
- VERA ARAUJO: Az egység paradigmája a kommunikációban
- HUBERTUS BLAUMEISER: A közvetítő, aki semmivé válik

A további két szám az *egyetemes testvériség* és a *közösségi gazdaság* témájában közöl írásokat.

Egy szám ára: **500 Ft**

Előfizetés 2006. évre **1500 Ft**

Támogatói előfizetés egy évre: **5000 Ft**

Megrendelhető:

Telefon: 06-1-328-0785

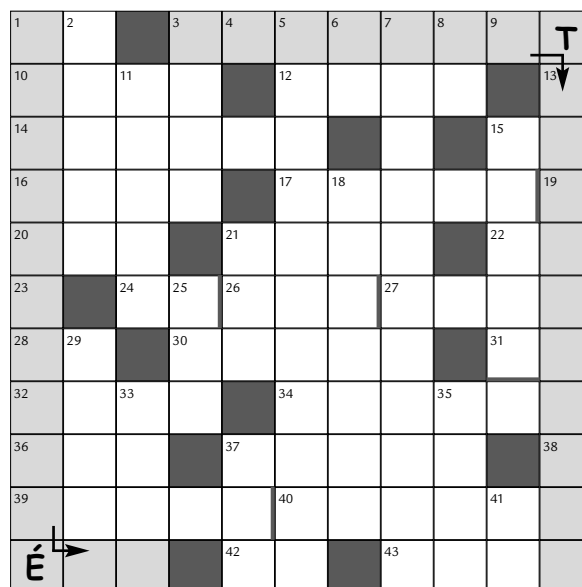
e-mail: ujvaros@fokolare.hu

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Don Bosco üzenete: függőleges 1. és vízszintes 3.

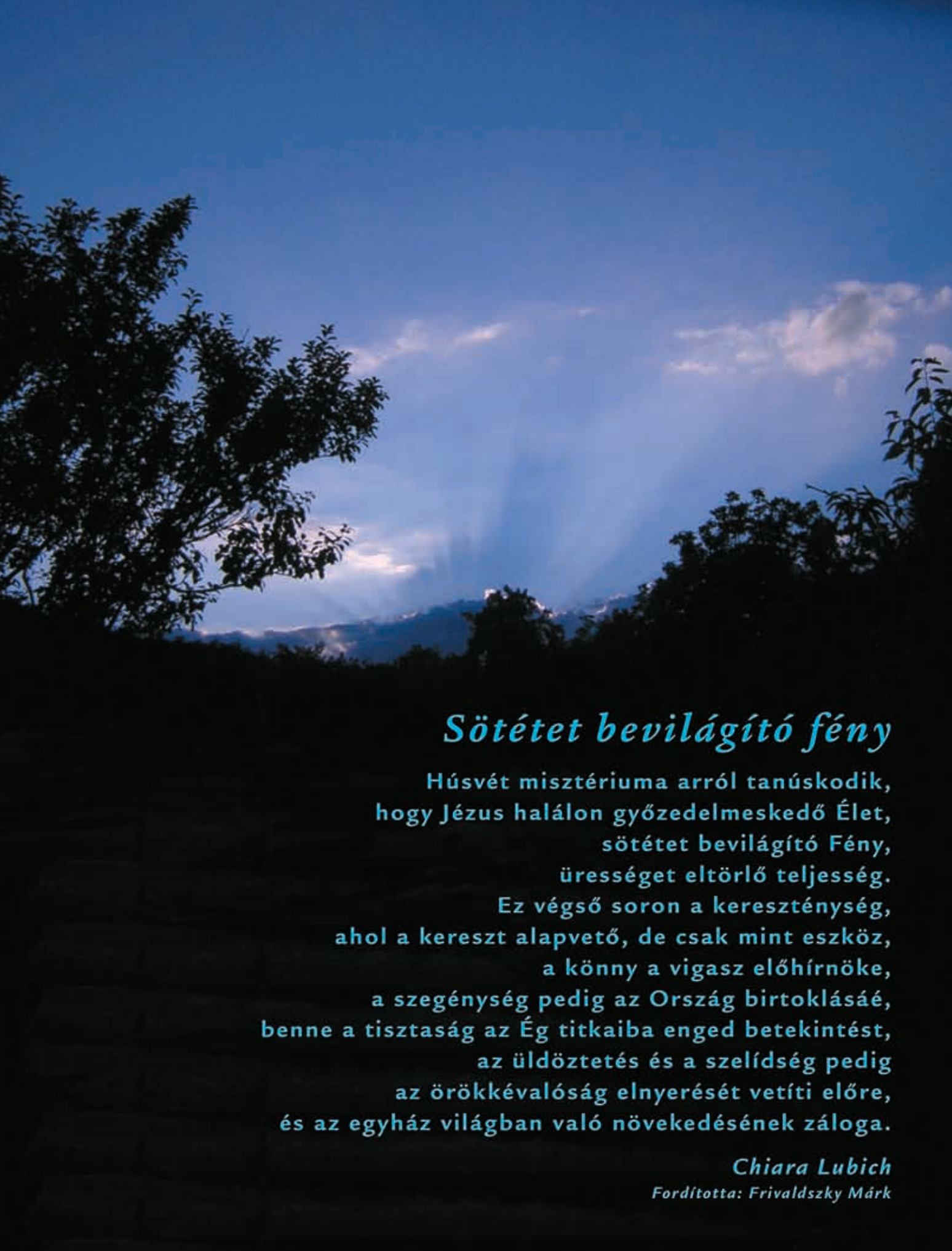
Vízszintes: 1. Kötőszó. 10. Sámuel becézve. 12. Ájul. 13. Tonna. 14. Vicced. 15. Balatonboglári ital rövidítése. 16. Női név. 17. Végtelenül kietlen (!). 19. Ez népiesen. 20. Majdnem inog (!). 21. Összekevert élek (!). 22. Maga. 23. Méter. 24. 2/3 vas (!). 26. Vissza unalmas, kedélytelen (!). 27. A házon kívül. 28. Keresztül. 30. Földből előkerült régi tárgy. 31. Varró eszköz. 32. ... bors. 34. Ismeretlen személy. 36. Amerikai helyeslés magyarosan. 37. Ebbe a patakba fulladt bele II. Lajos. 38. Kálium. 39. Ilyen szék is van. 40. Amely irányba. 42. Izomkötő. 43. Csinos, tiszta.

Függőleges: 2. Mezőgazdasági eszköz. 3. Vulkáni kőzet. 4. Kérdőszó. 5. Szélsőségesen, gyökeresen. 6. Kiejtett betű. 7. Nem ismeri a mértéket. 8. Üres tál (!). 9. A C-dúr 3. hangja. 11. Mesefilm egy családról. 15. Betölt. 18. Eltakarom. 21. Férfinév. 25. Félig vizsla (!). 29. Fed. 33. Harcost takaró páncél. 35. Félig gereblye (!). 37. Fekete István fecskéje. 41. Részvény Társaság.

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése Szent Ágoston mondása.

„A szőlőskertben a madárijesztőnek is van szerepe.”

Sötétet bevilágító fény

Húsvét misztériuma arról tanúskodik,
hogy Jézus halálon győzedelmeskedő Élet,
sötétet bevilágító Fény,
ürességet eltörlő teljesség.
Ez végső soron a kereszténység,
ahol a kereszt alapvető, de csak mint eszköz,
a könny a vigasz előhírnöke,
a szegénység pedig az Ország birtoklásáé,
benne a tisztaság az Ég titkaiba enged betekintést,
az üldöztetés és a szelídség pedig
az örökkévalóság elnyerését vetíti előre,
és az egyház világban való növekedésének záloga.

Chiara Lubich

Fordította: Frivaldszky Márk